DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

6 września | Nr. 13. | Rok 1929.

T R E Ś Ć:

SPRAWY OGÓLNO - ADMINISTRACYJNE I PRAWNE.

134.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 lipca 1929 r.

o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447).

Na podstawie art. 26 i 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 568) zarządza się co następuje:

Część I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Postanowienia niniejszego rozporządzenia odnoszą się do następujących kategoryj pracowników przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe", nazwanego w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia „P. K. P.":

1) pracowników etatowych,
2) kandydatów na pracowników etatowych, zwanych w dalszym ciągu „kandydatami",
3) pracowników nieetatowych.

§ 2. Nadanie charakteru pracownika etatowego następuje z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego, w którem wymienione jest stanowisko (tytuł służbowy) oraz stopień uposażenia pracownika, nadanie zaś charakteru kandydata lub pracownika nieetatowego, z dniem ogłoszenia w organie urzędowym, przeznaczonym do tego rodzaju publikacyj, postanowienia władzy, zaliczającego, pracownika w poczet kategorji kandydatów lub pracowników nieetatowych.

§ 3. Ogólne warunki mianowania pracownikiem etatowym lub zaliczenia w poczet kandydatów lub pracowników nieetatowych, są następujące:

1) obywatelstwo polskie; obywatele Wolnego Miasta Gdańska będą traktowani stosownie do obowiązujących traktatów i umów;
2) zdolność do działań prawnych;
3) nieposzlakowana przeszłość (§ 4);
4) nieprzekroczony 40 rok życia, jeśli nie zachodzą przypadki, przewidziane w § 12 ust. 1 p. 2 i 3;
5) zdolność fizyczna, wymagana na stanowisko, na które mianuje się (zalicza) pracownika;
6) znajomość języka polskiego w mowie i piśmie tudzież stopień wykształcenia i rodzaj wiado-

mości lub praktyki zawodowej, wymaganych w poszczególnych działach służby lub na poszczególne stanowiska;

7) zadośćuczynienie obowiązkowi czynnej służby wojskowej; warunek ten nie dotyczy osób uznanych definitywnie za niezdatne do czynnej służby wojskowej.

Za zezwoleniem naczelnej władzy P. K. P. (Ministra Komunikacji) dopuszczalne są odstępstwa od warunków, wymienionych w p. 4, 6 i 7.

§ 4. W myśl § 3 p. 3 nie mogą być mianowane (zaliczane):

1) osoby, skazane wyrokiem sądu karnego, jeśli skazanie pociąga za sobą niezdolność do piastowania urzędu publicznego;

2) osoby, skazane za przestępstwa popełnione z chęci zysku;

3) osoby, wydalone ze służby kolejowej lub innej służby państwowej względnie służby samorządowej.

Osoba, przeciw której toczy się postępowanie karno-sądowe za przestępstwa, określone w p. 1 i 2, postępowanie upadłościowe lub postępowanie o pozbawienie własnej woli, nie może być w czasie trwania powyższego postępowania mianowaną pracownikiem etatowym lub zaliczoną w poczet kandydatów lub pracowników nietatowych.

§ 5. Poza ogólnemi warunkami, wymienionemi w §§ 3 i 4, mianowanie lub zaliczenie do jednej z kategoryj pracowników, wymienionych w § 1, zależy od odbycia co najmniej jednorocznej służby próbnej.

Nadto warunkiem mianowania na stanowisko etatowe lub zaliczenia w poczet kandydatów jest złożenie egzaminu ścisłego, oraz, jeśli będzie to przewidziane w osobnych przepisach, które wyda Minister Komunikacji, pełnienie czynności, przywiązanych do stanowiska etatowego.

Warunkiem zaliczenia w poczet pracowników nieetatowych jest prócz odbycia służby próbnej, złożenie egzaminu praktycznego.

Zwolnienie częściowe lub całkowite od egzaminów, jako też od służby próbnej, nastąpić może za osobnem zezwoleniem naczelnej władzy P. K. P. (Ministra Komunikacji).

§ 6. Do pracowników odbywających służbę próbną mają analogiczne zastosowanie §§: 3, 4, 8 — 11, 13 ust. 2, 15 ust. 2 i 3, 16 — 41, 43 — 46 i 65.

Szczegółowe przepisy o stosunku służbowym tych pracowników wyda Minister Komunikacji.

§ 7. Minister Komunikacji wydaje szczegółowe przepisy co do zdolności fizycznej tudzież stopnia wykształcenia i rodzaju wiadomości lub praktyki zawodowej, wymaganych od pracowników przy mianowaniu (zaliczeniu) (§ 3 p. 5 i 6) tudzież określa czas i program służby próbnej i egzaminy, wymagane w poszczególnych działach służby.

§ 8. Pracownik winien objąć służbę w terminie, wyznaczonym przez tę władzę P. K. P., która go mianowała (zaliczyła).

Mianowanie (zaliczenie) unieważnia się, jeżeli pracownik w ciągu czternastu dni po tym terminie nie zgłosił się do służby i nie usprawiedliwił zwłoki.

§ 9. Przy objęciu służby pracownik składa przed władzą służbową (§ 19) przyrzeczenie służbowe według roty, ustalonej w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Złożenie przyrzeczenia stwierdza się podpisami składającego i odbierającego przyrzeczenie.

Odmowa złożenia przyrzeczenia powoduje unieważnienie mianowania (zaliczenia).

§ 10. Niedopuszczalne jest zatrudnienie pracownika w taki sposób, żeby wchodził w stosunek zwierzchnika lub podwładnego do swego małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego z urodzenia lub przysposobienia, bądź też krewnego w linji bocznej do trzeciego stopnia pokrewieństwa, lub powinowatego do drugiego stopnia powinowactwa włącznie.

Pracownicy kasowych i gospodarczych urzędów P. K. P. nie mogą pozostawać w stosunkach rodzinnych, wymienionych w poprzednim ustępie, do osób zatrudnionych w nadzorczych urzędach rachuby i kontroli.

§ 11. Kobiet nie można zatrudniać przy robotach, które w przepisach o ochronie pracy są dla nich zakazane.

§ 12. Czas służby liczy się od dnia jej objęcia. Do czasu służby na P. K. P. zalicza się:

1) nieprzerwaną służbę, spędzoną w charakterze pracownika etatowego, kandydata lub pracownika nieetatowego (§§ 1 i 2);

2) nieprzerwaną służbę w charakterze pracownika kolei państwowych, poprzedzającą służbę wymienioną w p. 1; służbę taką uważa się za nieprzerwaną już wówczas, gdy praca trwa co najmniej osiem miesięcy w roku, a pracownik nie został zwolniony ze służby na własną prośbę lub z własnej winy, przyczem ten miesiąc liczy się w całości, w którym pracownik, licząc także dni usprawiedliwionej nieobecności, zatrudniony jest co najmniej przez dwadzieścia dni;

3) nieprzerwaną państwową służbę cywilną lub zawodową służbę wojskową, poprzedzającą przejście do służby, wymienionej w p. 1 lub 2.

Naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) może w wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach, zezwolić na odstąpienie od określonego w ustępie pierwszym warunku nieprzerwalności służby.

Naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) może zaliczyć do czasu służby na P. K. P. w całości lub części również służbę samorządową, jeśli

taka służba daje pracownikowi kwalifikacje pożyteczne dla służby kolejowej.

§ 13. Dla pracowników, objętych niniejszem rozporządzeniem, prowadzi się wykazy stanu służby. Do wykazów tych wpisuje się wszystkie istotne dane, dotyczące stosunków osobistych pracownika oraz przebiegu jego służby.

Pracownik składa przy pierwszem mianowaniu (zaliczeniu) swej władzy służbowej (§ 19) dokumenty osobiste, stwierdzające dane, wymienione w ust. 1, w dalszym zaś ciągu służby obowiązany jest składać dokumenty, świadczące o każdej zmianie tych danych, nie wynikającej z zarządzeń P. K. P.

Władza służbowa pracownika przesyła dokumenty, wymienione w poprzednim ustępie, władzy przełożonej (§ 19), która uskutecznia odpowiednie wpisy w wykazach lub sporządza odpisy złożonych dokumentów, same zaś dokumenty zwraca ich właścicielowi.

Pracownikowi służy prawo przeglądania wykazu stanu służby i otrzymania jego odpisu.

Wzór wykazu stanu służby tudzież szczegóły co do jego wypełnienia i prowadzenia określają osobne przepisy, wydane przez Ministra Komunikacji.

§ 14. Dla pracowników etatowych i kandydatów prowadzi się listy starszeństwa służbowego według przepisów, które wyda Minister Komunikacji.

Pracownik może w przeciągu czternastu dni po podaniu mu listy starszeństwa do wiadomości wnieść do władzy wyższej odwołanie (§ 17) od ustalonego co do jego osoby porządku starszeństwa.

§ 15. Dla oceniania kwalifikacyj służbowych pracowników etatowych i kandydatów będą utworzone komisje kwalifikacyjne przy władzach przełożonych.

O pracownikach nieetatowych wydaje opinje ich władza służbowa.

Ustanawia się następujące stopnie oceny kwalifikacyjnej:

dobry, dostateczny i niedostateczny.

Sposób kwalifikowania personelu tudzież skład komisyj kwalifikacyjnych określą przepisy wydane przez Ministra Komunikacji.

O ocenie kwalifikacyjnej zawiadamia się pracownika na piśmie.

§ 16. Doręczenia decyzyj (orzeczeń i zarządzeń) w sprawach, wynikłych z niniejszego rozporządzenia, są ważne i powodują bieg terminów, jeśli uskuteczniono je do rąk własnych pracownika.

Decyzje, od których służy pracownikowi prawo odwołania (§ 17), doręcza się za pokwitowaniem.

Jeżeli nieznane jest miejsce pobytu pracownika, który nie ustanowił pełnomocnika, lub też gdy pracownik lub jego pełnomocnik odmawia przyjęcia pisma, zawierającego decyzję, wówczas obwieszcza się je przez wywieszenie w widocznem miejscu w urzędzie, do którego personelu pracownik należy. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie siedmiu dni od wywieszenia pisma.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie odnoszą sie do doręczeń w postępowaniu dyscyplinarnem, unormowanych § 110.

§ 17. Jeżeli rozporządzenie niniejsze inaczej nie postanawia, pracownik może od decyzyj (orzeczeń i zarządzeń), w sprawach wynikłych z niniejszego rozporządzenia, wnieść w porządku służbowym (§ 20) odwołanie na piśmie do władzy wyższej, której orzeczenie jest w toku instancji ostateczne.

Odwołanie należy wnieść w terminie czternastodniowym, o ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej (§§ 37 i 73 ust. 2).

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia decyzji. Niedziele i święta ustawowe nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminów. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy dzień powszedni.

Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo, zawierające odwołanie, w urzędzie pocztowym lub telegraficznym Rzeczypospolitej.

W razie uchybienia terminu wniesienia odwołania zarówno instancja odwoławcza, jak i władza, od której decyzji odwołanie wniesiono, może przywrócić termin na prośbę pracownika, gdy udowodni on, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy, z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia.

Prośbę o przywrócenie terminu może pracownik wnieść wraz z odwołaniem w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody. Nieuwzględnienia takiej prośby nie można zaskarżyć.

Odwołanie nie ma mocy odraczającej, jeśli rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi (§ 101).

Część II.

Obowiązki pracownika.

§ 18. Pracownik obowiązany jest Rzeczypospolitej Polskiej wiernie służyć, przestrzegać ściśle wszelkich ustaw i przepisów państwowych, jako też wszelkich przepisów kolejowych, regulaminów służbowych i instrukcyj, wykonywać czynności połączone z jego stanowiskiem gorliwie, według swej najlepszej wiedzy i woli, strzec interesów P. K. P. i zapobiegać wszystkiemu, co tym interesom szkodę przynieść może, dbać o mienie, stanowiące własność państwową i P. K. P. lub im przez osoby trzecie powierzone, jak również znalezione na terenie kolejowym. Pracownik winien zaniechać wszystkiego, co mogłoby zakłócić należyty bieg pracy na kolejach lub normalny tok urzędowania.

Zachowanie się pracownika w służbie i poza służbą winno odpowiadać zasadom uczciwości i przyzwoitości.

§ 19. Pracownik obowiązany jest do wykonywania poleceń służbowych zwierzchnika(ów).

Zwierzchnikiem jest ten, kogo wedle przepisów organizacyjnych i służbowych lub z mocy osobnego zarządzenia powołano do kierownictwa względnie wydawania poleceń służbowych.

Przez wyrażenie „władza przełożona", używane w niniejszem rozporządzeniu, rozumieć należy urzędy (organa) P. K. P., podlegające bezpośrednio naczelnej władzy P. K. P. (Ministrowi Komunikacji), zaś w stosunku do kierowników tych urzędów — naczelną władzę P. K. P. (Ministra Komunikacji).

Przez wyrażenie „władza służbowa" rozumieć należy wszystkie urzędy P. K. P. w stosunku do zatrudnionych w nich pracowników. Dla kierowników urzędów władzą służbową jest urząd bezpośrednio wyższy.

§ 20. Sprawy służbowe pracowników rozstrzyga się w porządku służbowym. Z prośbami, przedstawieniami i skargami podwładny winien zwracać się ustnie lub pisemnie do bezpośredniego zwierzchnika, który je rozważy i załatwi, lub gdy załatwienie przekracza jego zakres działania, przekaże bezzwłocznie władzy właściwej.

Prośby, załatwiane w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia i innych przepisów przez władze wyższe, oraz odwołania (§ 17) wnosi się zawsze w drodze piśmiennej.

Skargi przeciw zwierzchnikowi podwładny może wnosić wprost do władzy, której ten zwierzchnik bezpośrednio podlega.

Władze wyższe zawiadamiają pracowników o swych decyzjach na piśmie za pośrednictwem władz służbowych.

Bez zezwolenia władzy przełożonej nie wolno pracownikowi w żadnej formie wytaczać w prasie spraw dotyczących jego stosunku służbowego, a tem bardziej działalności P. K. P.

§ 21. Zwierzchnik czuwa nad należytem wykonywaniem czynności służbowych i odpowiedniem zachowaniem się podwładnych na służbie.

W związku z tem zwierzchnik jest obowiązany wskazywać podwładnym czynności, które ci mają wykonywać, zaopatrywać ich w instrukcje, potrzebne do wykonywania służby, zawiadamiać o dotyczących ich przepisach i zarządzeniach służbowych, dawać potrzebne wskazówki i wyjaśnienia.

Względem podwładnych winien zwierzchnik postępować bezstronnie i uprzejmie, jednak z należytą stanowczością.

Pozatem winien zwierzchnik zaznajamiać swych zastępców względnie starszych podwładnych z ogólnym biegiem spraw służbowych i dbać o właściwy podział pracy.

Obowiązkiem zwierzchnika jest wydawanie rzetelnej opinji o swoich podwładnych.

W razie naruszenia obowiązków służbowych przez podwładnego, zwierzchnik obowiązany jest zbadać dokładnie i bezstronnie sprawę i zastosować względnie spowodować zastosowanie przepisów zawartych w Części V niniejszego rozporządzenia.

§ 22. Zwierzchnikowi nie wolno wdawać się z podwładnymi w interesy pieniężne, ani też domagać się lub przyjmować od nich, bądź dla siebie, bądź dla swej rodziny (domowników), podarunków lub innych świadczeń i korzyści, zaofiarowanych w jakiejkolwiek bądź formie.

Zwierzchnikowi nie wolno, nawet za wynagrodzeniem, używać podwładnego do posług prywatnych, zarówno w czasie wykonywania przezeń służby, jak i w czasie wolnym od służby. Wyjątki od tego są dopuszczalne jedynie za piśmiennem zezwoleniem władzy przełożonej i odpowiedniem wynagrodzeniem podwładnego.

Zwierzchnikowi nie wolno wywierać na podwładnych wpływu dla celów nie mających nic wspólnego ze służbą kolejową.

§ 23. Wobec zwierzchnika(ów) i innych pracowników starszych stanowiskiem pracownik winien zachowywać się z należytym szacunkiem i odpowiednio do wymagań dyscypliny służbowej.

W stosunkach wzajemnych pracownicy obowiązani są zachowywać się uprzejmie i popierać przy spełnianiu zadań służbowych.

§ 24. Pracownik obowiązany jest wykonywać wszystkie czynności połączone z jego stanowiskiem i wypełniać w tym zakresie wszystkie zlecenia służbowe, otrzymane od bezpośredniego i wyższych zwierzchników, jeśli te nie sprzeciwiają się wyraźnie obowiązującym przepisom ustawowym lub nie zagrażają jawnie bezpieczeństwu ruchu.

Jeśli odmowa wykonania zlecenia służbowego z powyższych powodów nie okaże się uzasadnioną, pociąga się pracownika do odpowiedzialności służbowej.

O otrzymaniu zlecenia wprost od wyższego zwierzchnika winien pracownik zawiadomić bezpośredniego zwierzchnika.

§ 25. Na zlecenie zwierzchnika, wydane w razie koniecznej potrzeby, uzasadnionej ważnemi względami służbowemi, pracownik obowiązany jest załatwiać również i takie czynności służbowe, które nie odpowiadają wprawdzie obowiązkom przywiązanym do zajmowanego przezeń stanowiska, jednakże mieszczą się w jego kwalifikacjach służbowych lub zawodowych.

§ 26. W nagłych wypadkach, zagrażających bezpieczeństwu ruchu, ciąży na każdym pracowniku obowiązek samorzutnego objęcia opuszczonego przez innego pracownika posterunku w znanej mu gałęzi służby.

Poza tem każdy pracownik ma obowiązek współdziałania przy zapobieganiu wszystkiemu, co grozi niebezpieczeństwem dla ruchu, zagraża życiu ludzkiemu, mieniu Państwa lub P. K. P., względnie mieniu osób trzecich P. K. P. powierzonemu. Jeśli to tylko leży w jego mocy, winien przedsięwziąć niezwłocznie wszystkie dostępne środki dla uchylenia niebezpieczeństwa i udzielenia pomocy oraz zawiadomić właściwe organa P. K. P.

§ 27. O wszelkich zauważonych nadużyciach służbowych innych pracowników P. K. P., bez względu na zajmowane przez nich stanowiska, pracownik obowiązany jest donieść bezpośredniemu zwierzchnikowi, następnemu zaś zkolei zwierzchnikowi względnie władzy wyższej wtedy, gdy nadużyć tych dopuści się jego bezpośredni zwierzchnik.

§ 28. W stosunku do publiczności, a w szczególności do osób korzystających z usług kolei, pracownik winien postępować bezstronnie i bezinteresownie oraz zachowywać się uprzejmie, lecz stanowczo, nie dopuszczając do naruszenia istniejących przepisów, zaś w razie ich przekroczenia zastosować bezwarunkowo przewidziane dla danego zaj-

ścia sposoby postępowania celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Za spełnianie czynności służbowych lub w związku z ich pełnieniem wzbronione jest przyjmowanie lub domaganie się od publiczności, a w szczególności od osób korzystających z usług kolei, podarunków, wynagrodzenia pieniężnego oraz innych korzyści materjalnych lub osobistych, zaofiarowanych w jakiejkolwiek formie bądź bezpośrednio, bądź pośrednio pracownikowi lub jego rodzinie (domownikom).

§ 29. Pracownik obowiązany jest zachowywać w tajemnicy sprawy służbowe bez względu na to, w jaki sposób powziął o nich wiadomość, jeśli władze sprawy takie wyraźnie uznały lub oznaczyły jako tajne, oraz gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne, względy służbowe albo interes osób korzystających z usług kolei.

Pracownik powinien zachować tajemnicę tę także wobec innych pracowników, z wyjątkiem takich, którym jest obowiązany donosić o tych sprawach służbowo.

Władza przełożona może w poszczególnych przypadkach zwalniać pracowników od obowiązku dochowania tajemnicy służbowej. Zwolnienie następuje w formie piśmiennej.

Pracownikowi nie wolno informować osób niepowołanych nawet o takich sprawach służbowych, które nie mają charakteru spraw tajnych.

§ 30. Pracownik obowiązany jest przestrzegać ustalonych godzin pracy.

W wyjątkowych przypadkach, jeśli wymagają tego względy służbowe, pracownik obowiązany jest na polecenie zwierzchnika pełnić służbę także poza ustalonemi godzinami pracy.

§ 31. Opuszczenie przez pracownika posterunku służbowego lub wydalenie się z lokalu służbowego podczas godzin pracy może nastąpić jedynie za zezwoleniem zwierzchnika.

Samowolne opuszczenie względnie uchylenie się od służby pociąga za sobą odpowiedzialność służbową oraz potrącenie pobieranego uposażenia za czas nieusprawiedliwionej nieobecności.

§ 32. Pracownik obowiązany jest mieszkać w miejscowości, w której pełni służbę, wskazać władzy służbowej dokładny swój adres i donosić o każdej jego zmianie.

Władza służbowa może na prośbę pracownika zezwolić na obranie innego miejsca zamieszkania, pod tym jednak warunkiem, że pracownik będzie mógł punktualnie i bez przeszkód czynić zadość wszystkim obowiązkom służbowym.

Władza służbowa może w razie koniecznej potrzeby uzależnić od swego zezwolenia wydalanie się z miejsca zamieszkania pracowników pewnych kategoryj, nawet poza godzinami pracy. W nadzwyczajnych i niecierpiących zwłoki okolicznościach ograniczenie takie może zarządzić czasowo także bezpośredni zwierzchnik pracownika.

Pracownik służby wykonawczej, związanej z ruchem pociągów, winien przed każdorazowem opuszczeniem miejsca stałego zamieszkania uwiadomić o tem bezpośredniego zwierzchnika, z równoczesnem podaniem miejscowości chwilowego pobytu i adresu.

§ 33. Stawienie się na służbę w stanie nietrzeźwym lub pełnienie jej w tym stanie pociąga za sobą, prócz odpowiedzialności służbowej, usunięcie pracownika od pełnienia służby, względnie niedopuszczenie go do służby, ze skutkiem przewidzianym w § 31 ust. 2.

Stwierdzenie stanu nietrzeźwości pracownika następuje w formie protokółu, spisanego w obecności lekarza kolejowego lub dwóch świadków.

§ 34. O chorobie, stanowiącej przeszkodę w pełnieniu służby, winien pracownik zawiadomić natychmiast władzę służbową za pośrednictwem bezpośredniego zwierzchnika; w czasie choroby jest pracownik obowiązany na zlecenie władzy służbowej poddawać się badaniu lekarza kolejowego.

Pracownikowi, uznanemu przez lekarza kolejowego za niezdolnego do pełnienia służby z powodu choroby, władza przełożona może zezwolić na pobyt poza stałem miejscem zamieszkania na czas oznaczony przez lekarza kolejowego. Pracownik jest obowiązany wówczas podać dokładny swój adres.

§ 35. Władza właściwa może przenieść pracownika w tej samej lub do innej miejscowości:

1) z urzędu, w razie służbowej potrzeby,
2) w drodze konkursu,
3) na prośbę pracownika,
4) za karę, na mocy prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

Przeniesienie z urzędu może nastąpić na takie samo, równorzędne lub inne stanowisko, odpowiadające jednak kwalifikacjom służbowym lub zawodowym pracownika, z zachowaniem posiadanego stopnia uposażenia lub wynagrodzenia.

Pracownik, przeniesiony na własną prośbę na stanowisko niższe, otrzymuje stopień uposażenia lub wynagrodzenie przywiązane do tego niższego stanowiska.

W celu umożliwienia przeniesionemu pracownikowi dokonania przeprowadzki do nowej miejscowości zwalnia go dotychczasowa władza służbowa na czas konieczny od pełnienia służby.

§ 36. Minister Komunikacji wydaje przepisy w zakresie umundurowania pracowników, a w szczególności określa, które kategorje pracowników obowiązane są do noszenia pełnego lub częściowego munduru.

§ 37. Pracownika można pociągnąć do odpowiedzialności materjalnej za szkodę, wynikłą z jego winy dla P. K. P. z powodu jego czynności służbowych, co nie wyklucza odpowiedzialności porządkowej i dyscyplinarnej.

Jeśli winę za szkodę, wynikłą dla P. K. P., ponosi kilku pracowników, a wysokość szkody, wyrządzonej przez każdego z nich nie da się określić, wówczas wszyscy odpowiadają solidarnie.

Orzeczenie o obowiązku zwrotu szkody i jej wysokości w postępowaniu administracyjnem wydaje władza przełożona po przeprowadzeniu dochodzenia.

W dochodzeniach należy przesłuchać pracownika, zbadać świadków, a w razie potrzeby biegłych, bez odbierania od nich przysięgi, oraz sprawdzić inne dowody, w szczególności zaś dowody z ksiąg, akt i dokumentów. Pracownik ma prawo zadawać pytania świadkom i biegłym, uczestniczyć w sprawdzaniu innych dowodów oraz przeglądać i sporządzać odpisy z akt dochodzenia.

Orzeczenie winno być uzasadnione i ma zawierać pouczenie o odwołaniu.

Od orzeczenia może pracownik wnieść odwołanie (§ 17) do naczelnej władzy P. K. P. (Ministra Komunikacji), za pośrednictwem władzy przełożonej (orzekającej), w terminie miesięcznym od dnia następującego po dniu doręczenia orzeczenia.

Orzeczenie naczelnej władzy P. K. P. (Ministra Komunikacji) jest ostateczne w postępowaniu administracyjnem.

§ 38. Pracownik, którego ostatecznem orzeczeniem administracyjnem zobowiązano do zwrotu szkody, może w terminie miesięcznym po doręczeniu tego orzeczenia wystąpić na drodze sądowej przeciw P. K. P. z powództwem o ustalenie, że roszczenie P. K. P. nie istnieje wogóle lub w stosunku do niego w całości lub w części. W sporze tym obowiązek udowodnienia istnienia winy i szkody ciąży na P. K. P.

Dla tego rodzaju powództw, wnoszonych przez pracowników na terenie Wolnego Miasta Gdańska, posiadających obywatelstwo polskie, właściwe są sądy rzeczowo - właściwe w Toruniu.

Powództwo sądowe nie wstrzymuje wykonania orzeczenia administracyjnego.

§ 39. Pracownik, obrażony podczas pełnienia służby lub w związku z jej pełnieniem, obowiązany jest zawiadomić o tem bezzwłocznie w drodze służbowej władzę przełożoną celem uzyskania zezwolenia na wytoczenie skargi karno - sądowej.

Władza przełożona po zbadaniu sprawy odmówi przy podaniu przyczyn odmowy, lub udzieli zezwolenia na wniesienie skargi w terminie czternastodniowym od dnia wniesienia prośby.

Jeśli pracownika podczas pełnienia służby lub w związku z jej pełnieniem obraził drugi pracownik, funkcjonarjusz państwowy, samorządowy lub osoba wojskowa, obrażony obowiązany jest zawiadomić o tem swą przełożoną władzę, ta zaś winna donieść o tem właściwej władzy obrażającego.

Władza przełożona może nakazać pracownikowi wytoczenie skargi o obrazę czci. W razie zasądzenia winnego w tym wypadku i nieściągalności kosztów sądowych P. K. P. zwracają skarżącemu rzeczywiste koszty procesu we wszystkich instancjach.

Skargi sądowo - karnej, wytoczonej na podstawie zezwolenia lub nakazu władzy, nie wolno pracownikowi wycofać lub umorzyć bez jej zezwolenia.

Niezastosowanie się pracownika do przepisów, zawartych w poprzednich ustępach, pociąga za sobą odpowiedzialność służbową.

§ 40. Pracownikowi nie wolno przyjmować takich ubocznych posad, ani też oddawać się takim zajęciom, których wykonywanie stałoby w sprzeczności z jego obowiązkami służbowemi, względnie z jego stanowiskiem, przeszkadzałoby mu w należytem wykonywaniu czynności służbowych lub mogłoby wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość.

Pracownik jest obowiązany donosić w drodze służbowej władzy przełożonej o każdem zajęciu ubocznem, przynoszącem mu jakiekolwiek korzyści materjalne i zaniechać takich zajęć, których pełnienie uzna władza przełożona za niewskazane w myśl postanowień ust. 1.

Zgłoszeniu nie podlegają: zarządzanie nieruchomością własną, lub cudzą na podstawie ustawy, tudzież praca naukowa, literacka oraz artystyczna w ścisłem znaczeniu.

W następujących przypadkach winien pracownik uzyskać uprzednie zezwolenie władzy przełożonej:

a) w razie zamiaru wstąpienia do grona założycieli lub też do zarządu i rad nadzorczych spółek na zysk obliczonych;

b) w razie zamiaru założenia lub nabycia przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego.

Pracownikowi nie wolno ani bezpośrednio, ani za pośrednictwem osób trzecich:

1) ubiegać się o koncesję na budowę kolei lub na prowadzenie przedsiębiorstwa kolejowego;

2) podejmować się robót budowlanych lub dostaw dla P. K. P., jak również być właścicielem lub zarządcą jakiegokolwiek przedsiębiorstwa na kolejach;

3) oddawać się zajęciom w biurach przewozowo - reklamacyjnych.

Niedozwolone jest publiczne pełnienie zajęć ubocznych z odznakami służbowemi.

§ 41. Bez zezwolenia władzy przełożonej nie wolno pracownikowi występować w charakterze biegłego sądowego w sprawach pozostających w bezpośrednim związku z jego czynnościami służbowemi. Postanowienie to nie odnosi się do przypadku, gdy sąd zażąda opinji pracownika jako biegłego.

Część III.

Prawa pracowników.

§ 42. Pracownik etatowy i kandydat mają prawo do uposażenia stałego, płatnego miesięcznie zgóry; pracownik nieetatowy ma prawo do wynagrodzenia dziennego, zależnie od ilości dni dokonanej pracy, płatnego zasadniczo miesięcznie zdołu.

Do czasu wydania norm uposażenia (wynagrodzenia) pracowników (art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r.) Minister Komunikacji władny będzie ustalać uprawnienia pracowników do otrzymywania specjalnych dodatków, uzasadnionych szczególnemi właściwościami służby, do należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia, do otrzymywania odzieży służbowej po cenach ulgowych, zaliczek na uposażenie lub wynagrodzenie, wreszcie uprawnienia pracowników oraz ich rodzin do korzystania z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów i przewozów.

Pracownik i jego najbliższa rodzina mają prawo do opieki lekarskiej i środków leczniczych w zakresie, który ustali rozporządzenie Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 43. Ustępowanie, pod jakimkolwiek tytułem, prawa do uposażenia lub wynagrodzenia jest wzbronione. Wszelka umowa przeciwna temu jest nieważna.

§ 44. Uposażenie lub wynagrodzenie pracownika ulega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu, nie wyżej niż do wysokości piątej części sumy uposażenia lub wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty.

Uposażenie lub wynagrodzenie pracownika ulega w tych samych granicach zajęciu na podstawie prawomocnego orzeczenia administracyjnego, określonego w § 37, z tem zastrzeżeniem, że w razie zbiegu zapowiedzeń i zajęć należności P. K. P. z tytułu zwrotu szkody mają pierwszeństwo przed innemi roszczeniami i konkurują tylko z alimentami.

Uposażenie lub wynagrodzenie pracownika ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu za alimenty do wysokości dwóch piątych części uposażenia lub wynagrodzenia, przyczem pozostałe trzy piąte części wolne są od wszelkich zapowiedzeń i zajęć.

Przy zbiegu zapowiedzeń za alimenty i za inne należności lub długi, jedna piąta część uposażenia lub wynagrodzenia pracownika staje się przedmiotem stosunkowego podziału zarówno na alimenty, jak na inne należności lub długi, dalszą zaś jedną piątą część przekazuje się wyłącznie na zaspokojenie samych tylko alimentów, o ileby pierwsza piąta część na nie, przy zbiegu innych wierzytelności, nie wystarczała.

§ 45. Z uposażenia lub wynagrodzenia, wypłacanego pracownikowi, potrąca się, niezależnie od zajęć administracyjnych lub zapowiedzeń i zajęć sądowych (§ 44):

1) należności, przypadające P. K. P. od pracownika za świadczenia w naturze oraz zaliczki pieniężne, pobrane na rachunek uposażenia lub wynagrodzenia;

2) potrącenia za opuszczony czas służby (§§ 31 i 33);

3) kary pieniężne nałożone przez władze P. K. P. (§ 65), przyczem miesięcznie można z tego tytułu potrącić nie więcej niż dziesiątą część miesięcznego uposażenia lub wynagrodzenia;

4) grzywny pieniężne, nałożone przez przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej w postępowaniu dyscyplinarnem (§ 93).

Potrąceń, wskazanych w p. 1 i 2, dokonywać wolno tylko w granicach § 44.

§ 46. Od zapowiedzeń i zajęć, określonych w § 44, oraz potrąceń wymienionych w § 45, o ile poszczególne ustawy inaczej nie stanowią, wyłączone są:

1) należności za podróże służbowe i przeniesienia oraz wogóle należności uboczne lub dodatki, przedstawiające zwrot wydatków poniesionych w służbie;

2) nagrody pieniężne;

3) zasiłki na opłaty szkolne;

4) zapomogi.

§ 47. Do każdego stanowiska etatowego przywiązany jest stopień uposażenia i tytuł służbowy.

Posunięcie pracownika ze stanowiska niższego na wyższe następuje według uznania właściwej władzy, która przy obsadzaniu wakansu bierze pod uwagę przedewszystkiem kwalifikacje służbowe, wymagane na dane stanowisko, przy równych zaś kwalifikacjach starszeństwo służbowe (§ 14).

Posunięcie pracownika z niższego na wyższe stanowisko jest wykluczone:

1) w razie niedostatecznej kwalifikacji służbowej;

2) w czasie, którego nie zalicza się do służby;

3) w czasie, gdy trwają skutki kary dyscyplinarnej;

4) w czasie, gdy pracownik zawieszony jest w służbie.

§ 48. Pracownik etatowy i kandydat pobierają w czasie nieobecności na służbie z powodu choroby, do chwili powrotu na służbę lub rozwiązania stosunku służbowego całkowite stałe uposażenie, pracownik zaś nieetatowy 75% wynagrodzenia.

49. W razie złego stanu zdrowia, nie wykluczającego jednak możności pełnienia obowiązków służbowych, może władza przełożona udzielić pracownikowi na podstawie świadectwa lekarza kolejowego urlopu dla poratowania zdrowia (zdrowotnego).

§ 50. Pracownik, który z powodu pojawienia się choroby zakaźnej w rodzinie (wśród domowników) pozostać musi w myśl obowiązujących przepisów w odosobnieniu i wskutek tego nie pełni służby przez czas odosobnienia, pobiera w tym czasie całkowite stałe uposażenie lub wynagrodzenie.

§ 51. Pracownikowi nie służy prawo do uposażenia (wynagrodzenia) przez czas odbywania kary pozbawienia osobistej wolności.

Władza przełożona może jednak, według swego uznania, przyznać na ten czas rodzinie pracownika etatowego lub kandydata pewien zasiłek na utrzymanie, nie przekraczający jednak połowy uposażenia pracownika.

§ 52. Przy przesiedleniu z powodu przeniesienia (§ 35) pracownik ma prawo bezpłatnego przejazdu i przewozu swoich ruchomości koleją, stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów (§ 42).

Ponadto w przypadkach, wymienionych w § 35 p. 1 i 2, należy się pracownikowi zwrot ubocznych kosztów przeprowadzki w wysokości ustalonej w osobnych przepisach (§ 42). Zwrot kosztów należy się również pracownikowi przy przeprowadzkach, na polecenie władzy, w tej samej miejscowości z mieszkania w budynku, stanowiącym własność Państwa lub P. K. P., do innego mieszkania.

Jeżeli pracownik, przeniesiony z urzędu lub w drodze konkursu, musi z powodu braku mieszkania w nowej siedzibie służbowej prowadzić podwójne go-

spodarstwo, wówczas władza przełożona, po stwierdzeniu powyższych okoliczności, przyznaje mu stosowne odszkodowanie, nie przewyższające jednak połowy normalnych diet i nie na czas dłuższy, niż na przeciąg jednego roku.

§ 53. Pracownik ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, z zachowaniem uposażenia lub wynagrodzenia, w ustalonym przez władzę porządku, w następującym wymiarze:

A. pracownicy umysłowo pracujący:

a) mający od 1 — 3 lat służby, przez 14 dni,
b) mający od 3 — 10 lat służby, przez 21 dni,
c) mający od 10 — 20 lat służby, przez 28 dni,
d) mający ponad 20 lat służby, przez 35 dni;

B. inni pracownicy:

a) mający od 1 — 3 lat służby, przez 8 dni,
b) mający ponad 3 lata służby, przez 15 dni.

Urlop wypoczynkowy w wymiarze określonym pod A. przysługuje również pracownikom pełniącym inną służbę, jeśli ona wyczerpuje szczególnie system nerwowy.

Osobne przepisy, wydane przez Ministra Komunikacji, określą kategorje pracowników umysłowo pracujących oraz pracowników wymienionych w poprzednim ustępie.

Ze względów służbowych, niecierpiących zwłoki, może władza wstrzymać pracownikowi rozpoczęcie udzielonego urlopu wypoczynkowego lub odwołać go z urlopu; z chwilą gdy te względy ustaną, należy mu umożliwić rozpoczęcie lub dalsze korzystanie z urlopu oraz zwrócić udowodnione koszty, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu.

Jeżeli pracownik z polecenia władzy służbowej nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w całości lub części, należy mu się za każdy dzień niewykorzystanego urlopu odszkodowanie w wysokości połowy normalnej diety.

Do wymiaru urlopu wypoczynkowego nie wlicza się przerw w służbie spowodowanych chorobą, nieszczęśliwym wypadkiem, odosobnieniem (§ 50) oraz ćwiczeniami wojskowemi.

Pracownik może otrzymać także urlop dla załatwienia ważnych spraw osobistych i rodzinnych w najwyższym rocznym wymiarze siedmiu dni. Urlopu przekraczającego ten wymiar można pracownikowi udzielić tylko na poczet przysługującego mu urlopu wypoczynkowego.

§ 54. W razie koniecznej potrzeby władza przełożona może udzielić pracownikowi wyjątkowo urlopu na czas do jednego roku, z równoczesnem zupełnem wstrzymaniem uposażenia lub wynagrodzenia i wszelkich innych świadczeń, wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Okresu trwania takiego urlopu nie wlicza się do czasu służby.

Naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) może udzielić urlopu i na czas dłuższy, jeśli to jest pożądane z ważnych względów publicznych.

§ 55. Pracownik otrzymuje, w razie wyboru go do ciała ustawodawczego w charakterze posła lub senatora, urlop na czas trwania mandatu, z równoczesnem wstrzymaniem, przez cały ten czas, uposażenia lub wynagrodzenia.

Czas sprawowania mandatu do ciała ustawodawczego zalicza się całkowicie do czasu służby na P. K. P.

Działalność pracownika w czasie i z powodu wykonywania tego mandatu nie może pociągać dla niego żadnych represyj służbowych.

Uposażenie lub wynagrodzenie, wstrzymane w myśl ust. 1, należy się pracownikowi od dnia rzeczywistego ponownego objęcia służby.

Niezgłoszenie się pracownika do objęcia służby na P. K. P. bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu czternastu dni po wygaśnięciu mandatu uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby.

Część IV.

Stosunki służbowe pracowników podczas pełnienia służby wojskowej.

§ 56. Stosunek służbowy pracownika, powołanego do służby wojskowej na ćwiczenia albo wskutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, trwa nadal przez cały czas tej służby wojskowej.

Stosunku tego nie rozwiązuje się także z pracownikiem, którego przed zadośćuczynieniem obowiązkowi czynnej służby wojskowej mianowano pracownikiem etatowym lub zaliczono w poczet kandydatów lub pracowników nieetatowych za zezwoleniem naczelnej władzy P. K. P. (Ministra Komunikacji) (§ 3), a którego powołano następnie do pełnienia czynnej służby wojskowej.

§ 57. Pracownik powołany do pełnienia czynnej służby wojskowej (§ 56 ust. 2) nie ma prawa do uposażenia lub wynagrodzenia od najbliższego terminu płatności.

Okres tej służby wlicza się do czasu służby na P. K. P.

§ 58. W czasie odbywania ćwiczeń wojskowych pracownik etatowy i kandydat mają prawo do całkowitego uposażenia, pracownikowi nieetatowemu natomiast wstrzymuje się wynagrodzenie.

Pracownikowi nieetatowemu, mającemu na utrzymaniu rodzinę (żonę, dzieci), przyznaje się za czas odbywania ćwiczeń wojskowych zasiłek w wysokości 75% pobieranego przezeń zasadniczego wynagrodzenia, od dnia wstrzymania wypłaty tego wynagrodzenia, jeśli inne przepisy nie przewidują na ten czas zasiłku dla rodzin w tej samej wysokości; w przeciwnym razie uzupełnia się różnicę do wysokości 75% wynagrodzenia w służbie kolejowej

Czas służby na P. K. P. nie doznaje podczas ćwiczeń wojskowych żadnej przerwy.

§ 59. Pracownik etatowy i kandydat, powołani do służby wojskowej wskutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają prawo, jeżeli ich stałe uposażenie z tytułu służby kolejowej jest wyższe od całkowitego uposażenia wojskowego, pobierać różnicę do wysokości uposażenia w służbie kolejowej, przy uwzględnieniu

każdorazowych zmian, zachodzących w uposażeniu w służbie kolejowej i wojskowej.

Pracownikowi etatowemu i kandydatowi, o ile są samotni, wstrzymuje się to prawo w razie dostania się do niewoli lub zaginięcia na terenie działań wojennych.

Rodzinie (żona i dzieci) pracownika etatowego i kandydata, pozostającej na jego utrzymaniu, przyznaje się w czasie pobytu pracownika w niewoli (zaginięcia) 50% pobieranego przezeń zasadniczego uposażenia w służbie kolejowej. Wypłata tego uposażenia rodzinie pracownika, który zaginął, nie może trwać dłużej niż 3 lata od chwili zaprzestania działań wojennych.

Po powrocie pracownika etatowego lub kandydata z niewoli i po stwierdzeniu, że dostał się do niewoli lub zaginął bez własnej winy, przyznaje się mu i za cały czas niewoli (zaginięcia) wstrzymaną różnicę uposażenia.

Pracownikowi nieetatowemu, powołanemu do służby wojskowej, określonej w ustępie pierwszym, wstrzymuje się wypłatę całego wynagrodzenia od najbliższego terminu płatności.

Rodzinie pracownika nieetatowego, pozostającej na jego utrzymaniu, przyznaje się 50% pobieranego przezeń wynagrodzenia przez cały czas służby wojskowej, określonej w ustępie pierwszym i przez cały czas pobytu w niewoli (zaginięcia na terenie działań wojennych) z zastrzeżeniem, wskazanem w ust. 3.

Czas służby na P. K. P. nie doznaje przerwy podczas służby, określonej w ustępie pierwszym, lub niewoli (zaginięcia) bez własnej winy.

§ 60. Zastosowanie postanowień zawartych w § 59 do pracownika, który w czasie zarządzonej mobilizacji lub w ciągu trwania wojny dobrowolnie do służby wojskowej wstępuje, zależy od uzyskania zezwolenia władzy przełożonej na dobrowolne wstąpienie do wojska.

§ 61. Pracownik, powołany do służby wojskowej w przypadkach, wymienionych w §§ 57, 58, 59 lub dobrowolnie wstępujący do służby wojskowej w przypadkach, wymienionych w § 60, winien po odbyciu czynnej służby wojskowej (§ 57) lub po ustaniu obowiązku służby wojskowej (§§ 58, 59, 60) zgłosić się bezzwłocznie do służby na P. K. P.

Niezgłoszenie się pracownika w przeciągu czternastu dni do służby kolejowej bez usprawiedliwionej przyczyny uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby.

Pracownika, który z własnej woli pozostaje w służbie wojskowej nadal, chociaż nie jest do tego w myśl przepisów zobowiązany, uważa się za dobrowolnie występującego ze służby na P. K. P. z dniem ustania obowiązku do pozostawania w służbie wojskowej.

Z pracownikiem, uznanym po powrocie z wojska za niezdolnego do służby kolejowej (§ 3 p. 5), rozwiązuje się stosunek służbowy, przy zastosowaniu obowiązujących przepisów emerytalnych, tak samo jakgdyby niezdolność do pracy zaszła w czasie pełnienia służby na P. K. P. W razie śmierci pracownika w czasie służby wojskowej postanowienie to stosuje się analogicznie do jego rodziny.

Część V.

Odpowiedzialność służbowa pracowników.

§ 62. Naruszenie przez pracownika obowiązków służbowych kwalifikuje się jako występek lub wykroczenie służbowe.

Występkiem służbowym jest każde przewinienie pracownika pochodzące ze złego zamiaru, chęci zysku lub naruszające dyscyplinę służbową, oraz takie przewinienie pochodzące z niedbalstwa, które zagraża bezpieczeństwu ruchu, naraża istotnie lub może narazić na znaczniejszą szkodę własność lub interes P. K. P., ich pracowników lub osób korzystających z usług kolei.

Występkami służbowemi są również naruszenia obowiązków nie posiadające powyższych cech, jeżeli pracownik popełni je kilkakrotnie.

Wszystkie inne przewinienia są wykroczeniami służbowemi.

§ 63. Za naruszenie obowiązków służbowych, określone w § 62, ponosi pracownik odpowiedzialność służbową, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej.

§ 64. Za wykroczenia służbowe nakłada się kary porządkowe, zaś za występki służbowe kary dyscyplinarne.

§ 65. Kary porządkowe są następujące:

a) upomnienie,

b) kara pieniężna do wysokości 10% należnego za miesiąc uposażenia lub wynagrodzenia.

Kary pieniężne wpływają na rzecz instytucyj humanitarnych, utworzonych dla pracowników „P. K. P." lub ich rodzin.

Do wymierzania kar porządkowych uprawnione są władze służbowe oraz wyższe w granicach, zakreślonych w przepisach organizacyjnych.

Przed wymierzeniem kary porządkowej należy zbadać zarówno okoliczności towarzyszące naruszeniu przez pracownika obowiązków służbowych, jak i stopień winy oraz należy dać pracownikowi możność usprawiedliwienia się.

O nałożeniu kary porządkowej oraz o przyczynie ukarania należy zawiadomić pracownika na piśmie.

Orzeczenie o tej karze można zaskarżyć w ciągu czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia w drodze odwołania do wyższej instancji (§ 17).

Orzeczenie instancji odwoławczej nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

§ 66. Kary dyscyplinarne są następujące:

1) nagana,

2) wstrzymanie posunięcia do wyższego szczebla uposażenia lub wynagrodzenia na przeciąg czasu od roku do trzech lat,

3) usunięcie z dotychczasowego stanowiska w drodze przeniesienia w obrębie tej samej lub do innej miejscowości, z równoczesnem obniżeniem uposażenia lub wynagrodzenia o jeden stopień,

4) zwolnienie ze służby,

5) zwolnienie ze służby ze stałem lub czasowem zmniejszeniem zaopatrzenia emerytalnego, względnie odprawy, w granicach od 10 do 50%,

6) wydalenie ze służby.

Kara dyscyplinarna wymieniona w p. 1 pozbawia możności posunięcia na wyższe stanowisko na przeciąg jednego roku, wymieniona w p. 2 na przeciąg czasu, na który kara opiewa, wymieniona wreszcie w p. 3 na przeciąg dwóch lat od dnia prawomocności orzeczenia.

Kary dyscyplinarne zapisuje się do wykazu stanu służby pracownika.

§ 67. Kara wydalenia pracownika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

W razie okoliczności zasługujących na szczególne uwzględnienie może naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) przyznać członkom rodziny wydalonego pracownika stały zasiłek na utrzymanie, który jednak nie może przewyższać normalnego ich zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

Do powyższego zasiłku mają zastosowanie postanowienia przepisów emerytalnych o utracie prawa do zaopatrzenia wdowiego i sierocego.

§ 68. Pracownik w stanie nieczynnym (§ 126) podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

1) występku służbowego, którego dopuścił się w czasie pełnienia służby;

2) popełniania w czasie trwania stanu nieczynnego takich naruszeń obowiązków, które noszą cechy występku służbowego.

Pracownik zwolniony ze służby, pobierający zaopatrzenie emerytalne, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu występku służbowego, którego dopuścił się w czasie pełnienia służby lub w stanie nieczynnym, jeżeli zaś chodzi o naruszenie tajemnicy służbowej, również w przypadkach naruszenia jej po zwolnieniu ze służby.

§ 69. Na pracownika, pozostającego w stanie nieczynnym, mogą być nałożone następujące kary dyscyplinarne:

1) nagana,

2) stałe lub czasowe zmniejszenie uposażenia w stanie nieczynnym, najwyżej o 25%,

3) w razie okoliczności szczególnie obciążających utrata wszelkich praw, wypływających z jego stosunku do P. K. P., w szczególności jego uposażenia (wynagrodzenia) oraz zaopatrzenia dla członków rodziny, z możnością analogicznego zastosowania postanowienia § 67 ust. 2 i 3.

Analogiczne kary dyscyplinarne mają zastosowanie do pracownika zwolnionego ze służby i pobierającego zaopatrzenie emerytalne, przy zachowaniu właściwości tej Komisji Dyscyplinarnej względnie władzy, której podlegał w czasie pełnienia służby.

§ 70. Kary dyscyplinarne wymienione w § 66 p. 1 i 2 oraz w § 69 p. 1 nakłada władza przełożona.

Do kar dyscyplinarnych, nakładanych przez władzę przełożoną, ma zastosowanie § 65 ust. 4, 5, 6 i 7.

§ 71. Do nakładania kar dyscyplinarnych, wymienionych w § 66 p. 3, 4, 5 i 6 oraz w § 69 p. 2 i 3, powołane są:

a) Komisje Dyscyplinarne przy okręgowych Dyrekcjach Kolei Państwowych,

b) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy naczelnej władzy P. K. P. (Ministrze Komunikacji),

c) Najwyższa Komisja Dyscyplinarna przy Prezesie Rady Ministrów, utworzona na zasadzie przepisów o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciw funkcjonarjuszom państwowym.

Komisja Dyscyplinarna przy okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych jest pierwszą instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych oraz podległych jej urzędów.

Dla pracowników innych urzędów P. K. P., podległych bezpośrednio naczelnej władzy P. K. P. (Ministrowi Komunikacji), właściwa jest Komisja Dyscyplinarna przy tej okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, na której terytorjum dany urząd się znajduje, przyczem czynności zastrzeżone w postępowaniu dyscyplinarnem Dyrektorowi Kolei Państwowych sprawuje kierownik danego urzędu, w skład zaś Komisji wchodzą częściowo także pracownicy danego urzędu.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy naczelnej władzy P. K. P. (Ministrze Komunikacji) jest drugą (ostateczną) instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników, wymienionych w poprzednich ustępach niniejszego paragrafu, pierwszą zaś instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych Dyrektorów i Wicedyrektorów Kolei Państwowych oraz kierowników innych urzędów podległych bezpośrednio naczelnej władzy P. K. P. (Ministrowi Komunikacji). Jako instancja druga właściwą jest dla tych osób Najwyższa Komisja Dyscyplinarna, ustanowiona przy Prezesie Rady Ministrów.

§ 72. Komisja Dyscyplinarna przy okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego, dwunastu członków mianowanych oraz ze stu członków wylosowanych i pięćdziesięciu ich zastępców.

Przewodniczącego, jego zastępców oraz członków z nominacji mianuje naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) na wniosek Dyrektora Kolei Państwowych (§ 74) z pośród pracowników zatrudnionych w siedzibie okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych. Dwie trzecie członków mianowanych winny składać się z fachowców, reprezentujących ważniejsze dziedziny służby kolejowej.

Członków wylosowanych Komisji Dyscyplinarnej wylosowuje się po dziesięciu z poszczególnych grup, obejmujących określone niżej działy służby, a mianowicie:

grupa I dla pracowników etatowych i kandydatów służby konduktorskiej,

grupa II dla pracowników etatowych i kandydatów służby stacyjnej i handlowej,

grupa III dla pracowników etatowych i kandydatów służby drogowej,

grupa IV dla pracowników etatowych i kandydatów służby parowozowej i warsztatowej,

grupa V dla pracowników etatowych i kandydatów innych działów służby,

grupa VI dla pracowników nieetatowych służby konduktorskiej,

grupa VII dla pracowników nieetatowych służby stacyjnej i handlowej,

grupa VIII dla pracowników nieetatowych służby drogowej,

grupa IX dla pracowników nieetatowych służby parowozowej i warsztatowej,

grupa X dla pracowników nieetatowych innych działów służby.

Zastępców członków wylosowanych wylosowuje się po pięciu z wszystkich powyższych grup.

§ 73. Losowanie członków i zastępców członków Komisji Dyscyplinarnej odbywa się osobno z pośród pracowników etatowych i kandydatów, osobno zaś z pośród pracowników nieetatowych, wszystkich zatrudnionych stale w siedzibie okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych. W pierwszej połowie listopada roku, w którym ma nastąpić losowanie, sporządzają okręgowe Dyrekcje Kolei Państwowych listy pracowników, ułożone wedle grup wymienionych w § 72, z pośród których losowanie ma nastąpić. W listach tych umieszcza się pracowników, którzy do dnia 1 listopada danego roku mają 10 lat nieprzerwanej służby kolejowej i nie pozostają w czasie sporządzania list na bezpłatnym urlopie. Nie wolno umieszczać w listach pracowników karanych dyscyplinarnie lub tych, przeciw którym wdrożono postępowanie dyscyplinarne, wreszcie tych, przeciw którym toczy się dochodzenie karno - sądowe.

Listy powyższe okręgowa Dyrekcja Kolei Państwowych wykłada do przejrzenia pracownikom. Pracownik czujący się pokrzywdzonym z powodu nieumieszczenia go w liście może w ciągu siedmiu dni od dnia ogłoszenia listy wnieść zażalenie do okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, której rozstrzygnięcie nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ostatnim tygodniu listopada następuje komisyjne losowanie. W skład komisji wchodzi naczelnik Wydziału Osobowego okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, przewodniczący lub zastępca przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej, najstarszy stanowiskiem członek z nominacji tej Komisji, oraz po jednym, najmłodszym stanowiskiem, pracowniku z grup wymienionych w § 72.

Przewodniczącym Komisji jest z urzędu naczelnik Wydziału Osobowego.

Komisja przeprowadzająca losowanie wkłada do urny kartki z nazwiskami pracowników, wyszczególnionych w listach pojedyńczych grup i to dla każdej grupy osobno, przedstawiciele zaś poszczególnych grup pracowników wyciągają kolejno po 10 kartek, z których odczytują głośno nazwiska wylosowanych. W ten sam sposób odbywa się losowanie zastępców członków z tą różnicą, że przedstawiciele poszczególnych grup pracowników wyciągają z urny kolejno po 5 kartek.

Szczegółową instrukcję postępowania przy losowaniu wyda Minister Komunikacji.

Z czynności komisji spisuje się protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji.

§ 74. Najpóźniej 5 grudnia tego roku, z końcem którego tracą ważność (§ 76) mandaty członków Komisji Dyscyplinarnej, okręgowe Dyrekcje Kolei Państwowych składają naczelnej władzy P. K. P. (Ministrowi Komunikacji) wykazy wylosowanych członków Komisyj Dyscyplinarnych i ich zastępców wraz z wnioskiem o mianowanie przewodniczącego, jego zastępców i członków z nominacji.

Naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) ogłasza w ciągu grudnia dotyczącego roku w wydawanym przez siebie Dzienniku Urzędowym skład Komisyj Dyscyplinarnych przy wszystkich okręgowych Dyrekcjach Kolei Państwowych.

W Dzienniku Urzędowym naczelnej władzy P. K. P. (Ministerstwa Komunikacji) ogłasza się również skład Wyższej Komisji Dyscyplinarnej (§ 75).

Na opróżnione (§ 79 ust. 1) miejsca członków wylosowanych wchodzą zastępcy w kolejności wylosowania.

§ 75. Wyższa Komisja Dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego i osiemnastu członków mianowanych.

Wszystkich wyżej wymienionych mianuje naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji).

§ 76. Ważność mandatów członków Komisji Dyscyplinarnej przy okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, zarówno mianowanych jak i wylosowanych, jako też ich zastępców trwa pięć lat, licząc od początku roku kalendarzowego, następującego po ustaleniu składu Komisji Dyscyplinarnej.

Postanowienia niniejszego paragrafu dotyczą również członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 77. O właściwości Komisji Dyscyplinarnej rozstrzyga przynależność służbowa pracownika do składu osobowego okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych w chwili wdrożenia przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego, nawet wtedy, gdy przedmiotem postępowania dyscyplinarnego ma być przewinienie służbowe z czasu pełnienia przezeń służby w innym urzędzie P. K. P., w Ministerstwie Komunikacji lub nawet w innej służbie państwowej. Jeżeli chodzi o przewinienia służbowe z czasu pełnienia służby w Ministerstwie Komunikacji lub innej służby państwowej, Komisje Dyscyplinarne w zakresie wymiaru kary stosują przepisy, które obowiązywały pracownika w chwili naruszenia obowiązków służbowych.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciw pracownikom należącym do personelu różnych okręgowych Dyrekcyj Kolei Państwowych tudzież podległych im urzędów, z powodu przewinienia służbowego, zaszłego w okręgu jednej Dyrekcji, właściwa jest Komisja Dyscyplinarna okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych miejsca popełnienia czynu karygodnego.

Spory o właściwość Komisyj Dyscyplinarnych rozstrzyga naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji).

Naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) ma prawo przeznaczyć którąkolwiek Komisję Dyscyplinarną do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego, bez względu na postanowienia ust. 1 i 2.

§ 78. Przewodniczący, jego zastępcy i inni członkowie Komisji Dyscyplinarnej są przy wykonywaniu swoich mandatów niezawiśli.

§ 79. Mandaty przewodniczącego, zastępców przewodniczącego i innych członków Komisyj Dyscyplinarnych, zarówno mianowanych, jak i wylosowanych, tracą ważność w razie:

1) przeniesienia do innej miejscowości (§ 35),
2) rozwiązania stosunku służbowego,
3) prawomocnego ukarania w drodze dyscyplinarnej.

Ważność tego mandatu ulega zawieszeniu w razie wdrożenia przeciw odnośnemu pracownikowi dochodzenia karno - sądowego lub postępowania dyscyplinarnego.

§ 80. Przy każdej Komisji Dyscyplinarnej ustanawia się rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców. Rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców mianuje Dyrektor Kolei Państwowych. Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest strzeżenie dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym oraz stanie na straży godności i powagi stanowiska pracownika.

Postanowienia § 79 mają analogiczne zastosowanie do rzeczników dyscyplinarnych.

§ 81. Postanowienia §§ 78 — 80 mają analogiczne zastosowanie w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

Rzecznika dyscyplinarnego w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i jego zastępców mianuje naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji).

§ 82. Komisja Dyscyplinarna obraduje i orzeka w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jego zastępcy oraz dwóch członków: jednego mianowanego i jednego wylosowanego. Członkowie wylosowani winni należeć do składu osobowego tego działu służby, do którego należy obwiniony.

Jeżeli w tej samej sprawie dyscyplinarnej jest więcej obwinionych, należących do różnych działów służby, powołuje się do sądzenia jej tylu członków wylosowanych, ile działów służby jest reprezentowanych wśród obwinionych. W takim razie wszyscy wylosowani członkowie Komisji Dyscyplinarnej, powołani do rozprawy, uczestniczą wprawdzie w rozprawie dyscyplinarnej, obradują jednak i orzekają w osobnych kompletach, odpowiadających postanowieniom ust. 1.

§ 83. Wyższa Komisja Dyscyplinarna obraduje i orzeka w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jednego z jego zastępców i dwóch innych członków Komisji.

§ 84. Pracownikowi, pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej przez Komisję Dyscyplinarną, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę (§ 89) z pośród pracowników P. K. P., zatrudnionych stale w okręgu właściwej okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych.

Obrońcą z wyboru można być najwyżej trzy razy w ciągu roku kalendarzowego.

Na prośbę obwinionego ustanawia Dyrektor Kolei Państwowych obrońcę z urzędu z pośród pracowników okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych.

Pracownik, który został ustanowiony obrońcą z urzędu, nie może uchylić się od obrony.

Obrońcy nie wolno przyjmować od obwinionego wynagrodzenia za obronę.

Obrońcy służą wszystkie prawa przysługujące obwinionemu (oskarżonemu).

Postanowienia § 79 mają zastosowanie również i do obrońcy, z tym wyjątkiem, że w razie przeniesienia do innej miejscowości nie traci on swego mandatu.

Władza służbowa obrońcy winna udzielić mu z urzędu urlopu nieodzownie potrzebnego do spełnienia zadań obrony. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne toczy się poza siedzibą służbową pracownika występującego w charakterze obrońcy, przysługuje mu prawo do zwrotu kosztów podróży i diet na tych samych zasadach, jak przy podróżach służbowych.

Obrońca obowiązany jest przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w celach obrony za konieczne i przydatne. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu z tytułu obrony.

§ 85. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej uprawniony jest do wyznaczenia miejsca rozprawy dyscyplinarnej poza miejscem siedziby okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, jeżeli za tem przemawiają ważne względy, przedewszystkiem zaś konieczność przeprowadzenia naocznie lub przesłuchania świadków na miejscu.

Postanowienia niniejszego paragrafu stosują się analogicznie w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 86. Władza służbowa pracownika, o ile nie jest nią okręgowa Dyrekcja Kolei Państwowych, obowiązana jest o każdem naruszeniu obowiązków służbowych przez pracownika, wykazującem znamiona występku służbowego lub czynu karygodnego, zagrożonego powszechnemi ustawami karnemi, donieść okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, która wdraża wówczas dochodzenia dla wyjaśnienia sprawy.

Z każdej czynności w toku dochodzenia sporządza się protokół. Obwinionemu należy dać możność, zarówno w czasie dochodzenia, jak i po jego ukończeniu, wypowiedzenia się co do wszystkich punktów obwinienia.

Odmowa lub fizyczna niemożność współudziału obwinionego w dochodzeniu nie wstrzymuje dochodzenia.

Organ przeprowadzający dochodzenie winien zbadać okoliczności, potrzebne dla wyjaśnienia sprawy, jako też zebrać środki dowodowe.

Jeśli naruszenie obowiązków służbowych ma cechy czynu karygodnego, zagrożonego powszechnemi ustawami karnemi, okręgowa Dyrekcja Kolei Państwowych czyni doniesienie karne, przyczem może zarządzić zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do czasu ostatecznego zakończenia postępowania sądowego.

Jeżeli naruszenie obowiązków służbowych ma cechy występku służbowego, zagrożonego karami, wymienionemi w § 66 p. 1 i 2 lub § 69 p. 1, przedstawia się sprawę Dyrektorowi Kolei Państwowych z odpowiednim wnioskiem o ukaranie.

Jeśli naruszenie obowiązków służbowych ma cechy występku służbowego, zagrożonego karami wymienionemi w § 66 p. 3, 4, 5 i 6 lub § 69 p. 2 i 3 udzie-

la się akta, zawierające wyniki dochodzenia, rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Rzecznik dyscyplinarny po zbadaniu wyników dochodzenia przedstawia sprawę Dyrektorowi Kolei Państwowych z wnioskiem o skierowanie jej do Komisji Dyscyplinarnej celem przeprowadzenia rozprawy dyscyplinarnej. Po zatwierdzeniu wniosku przez Dyrektora Kolei Państwowych składa rzecznik akt oskarżenia; z tą chwilą następuje formalne wdrożenie postępowania dyscyplinarnego.

Przed postawieniem wniosku o wdrożenie postępowania dyscyplinarnego może rzecznik wystąpić do Dyrektora Kolei Państwowych z wnioskiem o uzupełnienie dochodzenia.

Rzecznik może przedstawić Dyrektorowi Kolei Państwowych również wniosek o nałożenie kary dyscyplinarnej, wymienionej w § 66 p. 1 i 2 i w § 69 p. 1 lub kary porządkowej, bez wdrożenia postępowania dyscyplinarnego.

Postanowienia ust. 5 niniejszego paragrafu mogą mieć zastosowanie również po zbadaniu wyników dochodzenia przez rzecznika dyscyplinarnego. W razie zauważenia w wynikach dochodzeń znamion czynu karygodnego, zagrożonego powszechnemi ustawami karnemi, rzecznik przedstawia Dyrektorowi Kolei Państwowych wniosek o sporządzenie doniesienia karnego wraz z ewentualnym wnioskiem o zawieszenie postępowania dyscyplinarnego.

Dyrektor Kolei Państwowych może wniosek rzecznika zatwierdzić lub też odrzucić i wydać odmienną decyzję.

§ 87. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej po otrzymaniu akt wyznacza dzień, godzinę i miejsce rozprawy dyscyplinarnej, jako też komplet orzekający, świadków i biegłych, których wzywa piśmiennie do stawiennictwa na rozprawie.

§ 88. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej wzywa co najmniej na siedem dni przed rozprawą dyscyplinarną oskarżonego, jak również rzecznika dyscyplinarnego, do stawiennictwa na rozprawie w oznaczonym dniu, godzinie i miejscu. Oskarżonemu przesyła się równocześnie odpis aktu oskarżenia, sporządzonego przez rzecznika oraz listę, zawierającą pełny skład Komisji Dyscyplinarnej.

§ 89. Po otrzymaniu wezwania do rozprawy dyscyplinarnej oskarżony może w ciągu trzech dni przesłać na ręce przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej zawiadomienie, zawierające imię, nazwisko, charakter służbowy i siedzibę służbową wybranego obrońcy oraz jego oświadczenie, że obronę przyjmuje.

W ciągu tego samego terminu obwiniony może prosić Dyrektora Kolei Państwowych o ustanowienie dlań obrońcy z urzędu.

Oskarżony (obrońca) może w tym samym terminie prosić przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej o powołanie świadków i biegłych do rozprawy, wymieniając dane osoby imiennie oraz podając okoliczności, na które świadkowie i biegli mają być przesłuchani.

O powołaniu świadków i biegłych decyduje przewodniczący.

Oskarżonemu (obrońcy) służy prawo przeglądania akt i sporządzania z nich pod nadzorem potrzebnych odpisów.

§ 90. Oskarżony (obrońca) i rzecznik dyscyplinarny mają prawo w ciągu trzech dni po otrzymaniu wezwania do rozprawy żądać wyłączenia członków kompletu orzekającego po wykazaniu przyczyn, które mogą podać w wątpliwość bezstronność członków proponowanych do wyłączenia.

O wyłączeniu rozstrzyga przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej. Od jego decyzji niema żadnego środka prawnego.

O wyłączeniu przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej decyduje ostatecznie Dyrektor Kolei Państwowych.

Do wyłączania się z urzędu członków Komisji Dyscyplinarnej należy stosować analogicznie obowiązujące przepisy ustawy o postępowaniu karnem.

§ 91. Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób uprawnionych do udziału w rozprawie (§§ 87 — 89) i nie jest jawna.

Rozprawą kieruje przewodniczący, który czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

Rozprawę należy przeprowadzić w miarę możności w jednym ciągu z uwzględnieniem koniecznych przerw. Przewodniczący może jednak z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

W razie odroczenia rozprawy postępowanie dowodowe przeprowadza się ponownie, jeśli w składzie kompletu orzekającego nastąpiła zmiana.

§ 92. Rozprawa dyscyplinarna rozpoczyna się od złożenia przyrzeczenia uroczystego przez członków kompletu orzekającego według roty, ustalonej w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Po stwierdzeniu należytego doręczenia (§ 110) wezwań na rozprawę przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej powiadamia obecnych o swej decyzji co do powołania świadków i biegłych, poczem rzecznik dyscyplinarny odczytuje akt oskarżenia.

Po odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący przesłuchuje oskarżonego, poczem przystępuje do przeprowadzenia postępowania dowodowego przez przesłuchanie wezwanych świadków i biegłych oraz, w miarę potrzeby, odczytanie protokółów dochodzenia, jak również innych ważnych dla sprawy akt i dokumentów.

W razie niestawienia się świadka wezwanego na rozprawę przewodniczący może, zamiast odraczania rozprawy, zarządzić odczytanie jego zeznań, złożonych w czasie dochodzenia.

Oskarżonemu (obrońcy), rzecznikowi dyscyplinarnemu i członkom kompletu orzekającego służy, za zgodą przewodniczącego, prawo zadawania pytań świadkom i biegłym.

Przewodniczący ma prawo uchylać pytania, które uważa za niedopuszczalne.

Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, następnie zaś oskarżonemu lub jego obrońcy, którym służy zawsze ostatnie słowo przed zamknięciem rozprawy.

§ 93. Dla utrzymania spokoju i porządku w czasie rozprawy przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej ma prawo przywołać do porządku obrońcę, jako też świadków i biegłych, jeśli oni są pracownikami P. K. P., w drodze napomnienia lub grzywny pieniężnej do 10 zł. Decyzje te nie podlegają zaskarżeniu.

Grzywny pieniężne wpływają na rzecz instytucyj humanitarnych, o których mowa w § 65 ust. 2.

W razie niestosownego zachowania się obrońcy na rozprawie przewodniczący ma prawo, po uprzedniem trzykrotnem przywołaniu go do porządku, wykluczyć go od dalszego uczestnictwa w rozprawie. Wykluczony obrońca nie może występować w charakterze obrońcy przed upływem roku od dnia wykluczenia.

§ 94. Po zamknięciu rozprawy Komisja Dyscyplinarna odbywa tajną (w nieobecności stron i protokólanta) naradę nad wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, a w szczególności:

a) odbywa naradę nad każdym punktem oskarżenia,
b) głosuje nad każdym punktem oskarżenia, czy oskarżony jest winny występku służbowego,
c) ustala okoliczności obciążające i łagodzące winę,
d) głosuje nad wymiarem kary.

W razie gdy uzasadniają to wyniki postępowania dyscyplinarnego, Komisja Dyscyplinarna może nałożyć jedną z kar, wymienionych w § 66 p. 1 i 2 względnie § 69 p. 1.

§ 95. Przy rozstrzyganiu sprawy Komisja Dyscyplinarna winna oprzeć się tylko na tych faktach okolicznościach i dowodach, które ustalono na rozprawie dyscyplinarnej i na ich podstawie wydać orzeczenie według swego przekonania.

Komisja Dyscyplinarna, będąc powołaną do sądzenia sprawy ze stanowiska przepisów służbowych, nie jest przy wydawaniu swego orzeczenia związana treścią wyroku sądowego.

W wyjątkowych przypadkach Komisja Dyscyplinarna może odroczyć wydanie orzeczenia do prawomocnego załatwienia zawisłej sprawy karno - sądowej.

§ 96. Orzeczenie dyscyplinarne zapada większością głosów. Pierwszy głosuje członek młodszy stanowiskiem, ostatni zaś przewodniczący.

Jeżeli przy wymiarze kary nie otrzyma się większości głosów dla jednego z jej stopni, natenczas głos oddany za najwyższym stopniem kary dolicza się do głosu oddanego za następnym zkolei jej niższym stopniem, dopóki nie uzyska się większości głosów.

Wstrzymanie się członka Komisji Dyscyplinarnej od głosowania jest niedozwolone.

§ 97. W orzeczeniu dyscyplinarnem Komisja Dyscyplinarna albo uwalnia oskarżonego od postawionego mu zarzutu występku służbowego, albo uznaje go winnym. Zaraz po głosowaniu przewodniczący ogłasza stronom sentencję orzeczenia, sporządzoną na piśmie i podpisaną przez wszystkich członków kompletu orzekającego.

§ 98. Orzeczenie, sporządzone na piśmie, wysyła się rzecznikowi dyscyplinarnemu i ukaranemu (uniewinnionemu) w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu orzeczenia.

Orzeczenie winno zawierać:

1) datę wydania orzeczenia,
2) wymienienie Komisji Dyscyplinarnej oraz nazwisk członków kompletu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego, obrońcy i protokólanta,
3) imię i nazwisko, stanowisko i siedzibę urzędową ukaranego (uniewinnionego),
4) przedmiot obwinienia,
5) sentencję,
6) uzasadnienie.

Orzeczenie podpisuje przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej i protokólant.

§ 99. Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, w którym zapisuje się datę, miejsce rozprawy, nazwiska członków kompletu orzekającego, stron, ich zastępców i protokólanta, oraz dokładnie streszcza się przebieg rozprawy. Protokół podpisuje przewodniczący kompletu orzekającego i protokólant.

Protokólantów Komisji Dyscyplinarnej wyznacza Dyrektor Kolei Państwowych na wniosek przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej z pośród podwładnych pracowników P. K. P.

§ 100. Przeciw pozostającemu w dochodzeniu pracownikowi, nieznanemu z miejsca pobytu, przebywającemu zagranicą lub uchylającemu się rozmyślnie od stawiennictwa mimo wezwania, przeprowadza się postępowanie dyscyplinarne zaoczne.

Obwinionemu który obrońcy nie wybrał, ustanawia się obrońcę z urzędu, uprawnionego do przedsiębrania wszystkich czynności w zastępstwie obwinionego.

Postanowienia ust. 1 dotyczą także pracownika, który w czasie dochodzenia względnie postępowania dyscyplinarnego dobrowolnie (samowolnie) wystąpił lub na podstawie postanowień ustępu ostatniego § 123 został zwolniony ze służby, a który, mimo wezwania, nie stawił się do przesłuchania lub na rozprawę dyscyplinarną.

§ 101. Od orzeczeń dyscyplinarnych, wydanych przez Komisję Dyscyplinarną, może zarówno rzecznik dyscyplinarny, po zasięgnięciu decyzji Dyrektora Kolei Państwowych, jak i ukarany (obrońca), odwołać się do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej z powodu orzeczenia o winie i karze lub z powodu niezastosowania przepisanych formalności postępowania dyscyplinarnego.

Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia.

§ 102. Odwołanie należy wnieść na ręce przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej, w ciągu czternastu dni po dniu doręczenia (§ 110) orzeczenia.

Co do biegu terminu obowiązują postanowienia § 17 ust. 3 i 4.

W razie wniesienia pisma po terminie przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej może na prośbę pracownika zezwolić na przywrócenie terminu, jeżeli pracownik udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy, z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia. Nieuwzględnienie takiej prośby nie podlega zaskarżeniu.

Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej przesyła odwołanie z aktami do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 103. Wyższa Komisja Dyscyplinarna rozpoznaje w komplecie orzekającym odwołanie bez udziału stron.

Komisja może albo:

a) odrzucić odwołanie jako niedopuszczalne, opóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną, albo
b) zarządzić uzupełnienie dochodzenia, albo
c) wydać nowe orzeczenie, zatwierdzając orzeczenie pierwszej instancji lub zmieniając je co do oceny winy i wymiaru kary.

Jeżeli Wyższa Komisja Dyscyplinarna uzna to za konieczne dla wyjaśnienia sprawy, może zarządzić wezwanie na rozprawę oskarżonego, świadków i biegłych. W razie wezwania oskarżonego uczestniczy w rozprawie także rzecznik dyscyplinarny, ustanowiony przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej oraz obrońca oskarżonego.

Poza tem do rozprawy dyscyplinarnej w instancji odwoławczej stosują się analogicznie postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i orzekaniu w pierwszej instancji.

§ 104. Wyższa Komisja Dyscyplinarna opiera się przy rozstrzyganiu sprawy tylko na okolicznościach, ustalonych na rozprawie dyscyplinarnej oraz w toku uzupełnienia dochodzenia i na ich podstawie wydaje orzeczenie.

Jeżeli od orzeczenia zasądzającego odwołał się tylko ukarany, nie zaś rzecznik dyscyplinarny, wówczas Wyższa Komisja Dyscyplinarna nie ma prawa zmiany orzeczenia na niekorzyść ukaranego.

§ 105. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej, od którego nie wniesiono odwołania w terminie przepisanym, staje się prawomocnem z upływem tego terminu. Prawomocne orzeczenie dyscyplinarne podlega wykonaniu przez władzę przełożoną pracownika ukaranego (uniewinnionego).

§ 106. Na wniosek pracownika, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną lub na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, zatwierdzony przez Dyrektora Kolei Państwowych, można wznowić postępowanie dyscyplinarne nawet po wykonaniu kary, jeśli przedstawione będą nowe okoliczności lub dowody, nieznane w poprzedniem postępowaniu, któ-re mogą wpłynąć na zmianę oceny winy lub wymiar kary.

Prawo żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego przechodzi na żonę i dzieci zmarłego pracownika.

§ 107. Żądanie wznowienia postępowania dyscyplinarnego wnosić należy do Komisji Dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie w danej sprawie. Komisja Dyscyplinarna orzeka o dopuszczalności wznowienia bez udziału stron. Przeciw orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej można wnieść zażalenie do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w ciągu czternastu dni po doręczeniu orzeczenia.

Orzeczenie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej jest ostateczne.

§ 108. Dopuszczenie wznowienia postępowania dyscyplinarnego nie wstrzymuje wykonania kary.

§ 109. Jeżeli pracownika uznano we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem ponownie winnym, wolno orzec inną karę, w szczególności także surowszą od nałożonej w poprzedniem postępowaniu.

Przy wykonywaniu kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

§ 110. Wszelkie doręczenia, które następują w postępowaniu dyscyplinarnem (§ 71 — 109), są ważne i powodują bieg terminów, jeżeli uskuteczniono je do rąk własnych pracownika (obrońcy) względnie rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

Jeśli miejsce pobytu pracownika jest nieznane, a nie ustanowił on obrońcy, to za faktyczne doręczenie uważa się doręczenie do rąk obrońcy ustanowionego z urzędu.

§ 111. W postępowaniu dyscyplinarnem przed Wyższą Komisją Dyscyplinarną, działającą w charakterze pierwszej instancji (§ 71 ustęp ostatni), mają analogiczne zastosowanie wszystkie postanowienia niniejszego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnem w pierwszej instancji.

§ 112. Występek i wykroczenie służbowe ulegają przedawnieniu, jeżeli w przeciągu 10 lat od chwili popełnienia ich nie wdrożono przeciw pracownikowi formalnego postępowania dyscyplinarnego (§ 86 ust. 8) lub jeżeli władza nie nałożyła kary dyscyplinarnej lub porządkowej.

Przedawnienie występków służbowych, zawierających znamiona przestępstw karnych, nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przestępstw karno-sądowych.

§ 113. Władza przełożona ma prawo zawiesić pracownika w służbie, jeśli przeciw niemu toczy się postępowanie karno-sądowe albo jeżeli ze względów na doniosłość zarzucanego pracownikowi przekroczenia obowiązków, określonych niniejszem rozporządzeniem, zachodzi konieczność usunięcia go od pełnienia służby.

Zawiadomienie o zarządzonem zawieszeniu w służbie należy doręczyć pracownikowi na piśmie.

Przeciw pracownikowi zawieszonemu w służbie należy wdrożyć postępowanie dyscyplinarne, z zachowaniem postanowień § 86.

Dochodzenie dla wyjaśnienia sprawy winno być rozpoczęte najpóźniej czternastego dnia po zawieszeniu pracownika w służbie.

§ 114. Władza przełożona obowiązana jest zawiesić pracownika w służbie, jeżeli:

1) sąd karny zarządził względem niego areszt śledczy (prewencyjny),

2) zapadł przeciw niemu nieprawomocny jeszcze wyrok sądu karnego, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego,

3) zapadło przeciw niemu nieprawomocne jeszcze orzeczenie dyscyplinarne, opiewające na zwolnienie lub wydalenie ze służby (§ 66 p. 4, 5 i 6).

§ 115. Władza służbowa ma prawo tymczasowo zawiesić pracownika w służbie w przypadkach, gdy dalsze pozostawienie go w służbie zagraża bezpieczeństwu i ciągłości ruchu oraz w razie stwierdzenia popełnienia przezeń ciężkich nadużyć służbowych.

Również organowi, przeprowadzającemu rewizję lub dochodzenie, służy w tych samych przypadkach prawo tymczasowego zawieszenia pracownika w służbie.

Władza służbowa obowiązana jest zawiesić tymczasowo w służbie pracownika w przypadkach przewidzianych w § 114 p. 1 i 2.

Tymczasowe zawieszenie w służbie winno być niezwłocznie zgłoszone władzy przełożonej pracownika i wymaga jej zatwierdzenia.

§ 116. W czasie trwania zawieszenia w służbie pracownik pobiera połowę uposażenia lub wynagrodzenia.

Jeśli jednak zawieszenie w służbie nastąpiło wskutek przyczyn wymienionych w § 114, nie otrzymuje on w czasie zawieszenia w służbie żadnego uposażenia lub wynagrodzenia do dnia zwolnienia z aresztu śledczego (prewencyjnego) względnie do dnia prawomocności wyroku sądowego lub prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego.

Władza przełożona może jednak, według swego uznania, przyznać na ten czas rodzinie pracownika (żona i dzieci) pewien zasiłek na utrzymanie, najwyżej jednak w wysokości połowy uposażenia lub wynagrodzenia pracownika.

W czasie zawieszenia w służbie nie wolno pracownikowi bez zezwolenia władzy przełożonej wydalać się z miejsca stałego zamieszkania. Nie wolno mu też w tym czasie nosić odznak służbowych.

§ 117. Zawieszenie w służbie kończy się z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego przeciw pracownikowi, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 114 p. 1 i 2.

Jeśli jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, odpadną wcześniej, władza winna uchylić zawieszenie natychmiast, bez wdrażania względnie bez wyczekiwania końca wdrożonego postępowania dyscyplinarnego.

§ 118. Odwołanie się (§ 17) pracownika od zarządzenia zawieszenia w służbie nie wstrzymuje zawieszenia.

§ 119. Jeżeli pracownika zawieszonego w służbie zwolniono w postępowaniu dyscyplinarnem od winy i kary lub też nałożono nań tylko karę porządkową, wówczas wypłaca się mu wstrzymane uposażenie lub wynagrodzenie, po potrąceniu zasiłku, przyznanego jego rodzinie, zaś okres zawieszenia liczy się mu do czasu służby.

§ 120. Jeśli w pewnych wypadkach uchybienia obowiązkom, określonym w niniejszem rozporządzeniu, nie zachodzą warunki wymienione w § 113 i 114, w interesie jednak służby leży potrzeba bezzwłocznego usunięcia pracownika od wykonywania dotychczasowych czynności służbowych, władza służbowa przydziela go do pełnienia innych czynności, odpowiadających jego kwalifikacjom służbowym, o czem zawiadamia bezzwłocznie władzę wyższą.

Pracownik taki winien wrócić do swych dawnych zajęć po ustaniu przyczyn, dla których go usunięto.

Część VI.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 121. Stosunek służbowy pracownika rozwiązuje się w razie:

1) dobrowolnego wystąpienia (§ 122, § 55 ustęp ostatni i § 61 ust. 2 i 3),

2) zwolnienia ze służby (§§ 123 — 126),

3) wydalenia ze służby (§ 131),

4) śmierci (§ 132).

Pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek służbowy, wydaje władza przełożona, na jego żądanie, zaświadczenie, stwierdzające czas i rodzaj odbytej służby oraz na życzenie ocenę zachowania się w służbie i przyczynę rozwiązania stosunku służbowego.

§ 122. Pracownik może zgłosić władzy służbowej na piśmie swoje wystąpienie ze służby.

Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony tej władzy, która pracownika mianowała (zaliczyła).

Przed wystąpieniem ze służby winien pracownik należycie zdać służbę i zwrócić znajdujące się w jego rękach przedmioty, będące własnością P.K.P. oraz legitymację służbową.

Decyzję co do przyjęcia zgłoszenia wystąpienia ze służby można odroczyć tylko wtedy, gdy pracownik pozostaje w śledztwie karnem, gdy wdrożono przeciw niemu dochodzenie dla wyjaśnienia sprawy (§ 86) lub gdy zalega z zobowiązaniami pieniężnemi, wynikłemi ze stosunku służbowego.

Jeżeli pracownikowi nie zakomunikowano żadnej decyzji w sprawie zgłoszonego przez niego wystąpienia ze służby w ciągu czterech tygodni, zgłoszenie to uważa się za przyjęte.

Przez dobrowolne wystąpienie ze służby pracownik i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

§ 123. Władza, która mianowała pracownika lub zaliczyła w poczet kandydatów lub pracowników nieetatowych, winna zwolnić go ze służby w razie:

1) stwierdzenia braku obywatelstwa polskiego; obywatele Wolnego Miasta Gdańska stanowią wyjątek, stosownie do obowiązujących traktatów i umów;

2) stwierdzenia przez lekarza kolejowego fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych;

3) długotrwałej choroby (§ 124);

4) zapadnięcia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na zwolnienie ze służby.

Władza, która mianowała lub zaliczyła pracownika, może zwolnić go ze służby w razie:

1) ukończenia przezeń 60 roku życia i osiągnięcia wysługi emerytalnej, dającej prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

2) ukończenia przezeń 55 roku życia i osiągnięcia wysługi emerytalnej, stanowiącej podstawę pełnego zaopatrzenia emerytalnego;

3) dwukrotnej, co najmniej w odstępie jednego roku bezpośrednio po sobie następującej, niedostatecznej kwalifikacji służbowej.

Pracownik, który ukończył 60 lat lub który ukończył 55 lat i osiągnął wysługę emerytalną, stanowiącą podstawę pełnego zaopatrzenia emerytalnego, ma także sam prawo domagać się bezzwłocznego zwolnienia ze służby.

§ 124. Władza, która pracownika mianowała lub zaliczyła go w poczet kandydatów względnie pracowników nieetatowych, rozwiązuje z nim stosunek służbowy, jeżeli nieobecność na służbie wskutek choroby, licząc łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia, trwa rok u pracowników etatowych lub u kandydatów, 39 zaś tygodni u pracowników nieetatowych.

Na wyjątki od powyższego postanowienia może zezwolić naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Przy obliczeniu czasu trwania choroby liczy się jako przerwy tylko te okresy pełnienia służby, które wynoszą przynajmniej połowę okresu choroby, poprzedzającego zgłoszenie się do służby.

Jeśli służba czynna trwała krócej, poszczególne okresy choroby zlicza się razem.

§ 125. W ciągu piętnastu lat od dnia objęcia służby przez pracownika nieetatowego, po zaliczeniu go w poczet pracowników nieetatowych, w ciągu zaś dziesięciu lat od dnia objęcia służby przez pracownika etatowego, po zamianowaniu go na stanowisko, jak również przez kandydata, po zaliczeniu go w poczet kandydatów — władza, która mianowała lub zaliczyła pracownika, ma prawo, według swego uznania i bez podania przyczyn, rozwiązać z nim stosunek służbowy za trzymiesięcznem wypowiedzeniem.

U pracowników etatowych i u kandydatów wlicza się do dziesięcioletniego czasokresu i czas służby przebytej w charakterze pracownika nieetatowego (§ 1 p. 3).

Do okresu dziesięciu względnie piętnastu lat, wspomnianego w ust. 1 niniejszego paragrafu, wlicza się tylko służbę odbytą w Państwie Polskiem oraz na P. K. P. na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, zaliczalną w myśl § 12.

§ 126. W razie reorganizacji P. K. P. tudzież w przypadkach, gdy zajdą okoliczności, nie pozwalające ze względu na dobro służby na dalsze zatrudnianie pracownika, naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) ma prawo przenieść w stan nieczynny każdego pracownika, o ile nie można zastosować postanowień § 125.

Przez czas pozostawania w stanie nieczynnym pracownik pobiera całkowite uposażenie (wynagrodzenie) służbowe, okresu jednak tego nie zalicza się do czasu służby na P. K. P.

Pracownika w stanie nieczynnym naczelna władza P. K. P. (Minister Komunikacji) może w każdej chwili powołać zpowrotem do pełnienia służby; jeśli jednak powołanie takie nie nastąpi, w stosunku do pracowników etatowych i kandydatów, w ciągu sześciu miesięcy, w stosunku zaś do pracowników nieetatowych w ciągu trzech miesięcy od chwili przeniesienia pracownika w stan nieczynny, zwalnia go właściwa (§ 123 ust. 1) władza ze służby.

§ 127. Postanowienia § 122 ust. 3 mają analogiczne zastosowanie do wszystkich przypadków zwolnienia ze służby, przewidzianych w §§ 123—126.

§ 128. Uprawnienia pracownika zwolnionego ze służby w myśl postanowień §§ 123 — 126 do zaopatrzenia emerytalnego względnie do odprawy ocenia się według obowiązujących przepisów emerytalnych.

Pracownikowi zwolnionemu ze służby w sposób wskazany w powyższych czterech paragrafach i nie nabywającemu praw z mocy właściwych przepisów emerytalnych służy prawo do odprawy w wysokości miesięcznego, pobieranego przed zwolnieniem ze służby, uposażenia lub wynagrodzenia za każdy rok służby, zaliczalnej według postanowień § 12, nie więcej jednak niż jednoroczne uposażenie lub wynagrodzenie.

§ 129. Władza, której przysługuje prawo zwalniania pracownika ze służby (§ 123 ust. 1), może na jego prośbę zamiast zwolnić go w myśl postanowień § 123 ust. 1 p. 2 i 3 pozostawić go nadal w służbie na stanowisku niższem, przy równoczesnem obniżeniu uposażenia lub wynagrodzenia.

§ 130. Pracownika, zwolnionego ze służby w myśl postanowień § 123 ust. 1 p. 2 i 3 i pobierającego zaopatrzenie emerytalne, można w razie odzyskania przezeń zdolności do pełnienia obowiązków służbowych każdej chwili powołać na służbę na stanowisko nie niższe od zajmowanego przezeń przed rozwiązaniem stosunku służbowego.

Okresu między rozwiązaniem stosunku służbowego a ponownem zawiązaniem tego stosunku nie zalicza się do służby (§ 12).

§ 131. Wydalenie pracownika ze służby następuje wskutek prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na wydalenie ze służby lub wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu karnego w przypadkach określonych w § 4 p. 1 i 2. Nadto ulega wydaleniu pracownik, który uzyskał przyjęcie na służbę podstępem, przez przedstawienie fałszywych lub nieważnych dokumentów albo przez zatajenie lub niezgodne z prawdą przedstawienie okoliczności, stanowiących przeszkodę do przyjęcia na służbę (§ 4) i to bez względu na upływ czasu (§ 112) i niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej.

Każde wydalenie pracownika ze służby pociąga za sobą skutki wymienione w § 67.

§ 132. W razie śmierci pracownika etatowego lub kandydata wstrzymuje się wypłatę jego uposażenia z pierwszym dniem miesiąca następującego po zgonie.

W razie śmierci pracownika nieetatowego wstrzymuje się wypłatę jego wynagrodzenia z dniem śmierci.

Rodzina (żona i dzieci), pozostająca na utrzymaniu pracownika do jego śmierci, ma prawo na pokrycie kosztów pogrzebu do pośmiertnego w sumie trzechmiesięcznego ostatniego jego uposażenia lub wynagrodzenia.

Uposażenie lub wynagrodzenie nadpłacone pracownikowi nie podlega potrąceniu ani z zaopatrzenia wdowiego, sierocego, ani z pośmiertnego.

Jeśli pracownik nie miał rodziny (żona i dzieci) na swojem utrzymaniu, to osobie, która poniosła koszty pogrzebu, zwraca się udowodnione wydatki na pogrzeb, w wysokości nieprzekraczającej trzechmiesięcznego ostatniego uposażenia lub wynagrodzenia zmarłego.

Część VII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 133. W poczet pracowników etatowych (§ 1 p. 1) wchodzą pracownicy, którzy w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pełnią służbę na P. K. P. i zajmują stanowiska etatowe (etatowi, dekretowi, urzędnicy).

Dotychczasowych pracowników, zajmujących takie stanowiska etatowe, których w przyszłości nie będzie się obsadzać pracownikami etatowymi, zalicza się w poczet pracowników etatowych tylko co do ich osoby (ad personam).

§ 134. Za pracowników nieetatowych (§ 1 p. 3) uważa się dotychczasowych pracowników stałych, dziennie płatnych, objętych art. 102, 103 i 116 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), jeśli posiadają obywatelstwo polskie.

Tych z pośród nich, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pełnią służbę na stanowiskach etatowych i posiadają wymagany na dane stanowisko egzamin ścisły, uważa się za kandydatów (§ 1 p. 2).

Do kategorji kandydatów wchodzą też dotychczasowi kandydaci referendarscy (na geometrę, techniczni) i kandydaci kolejowi, posiadający warunki, określone w ustępie poprzednim.

§ 135. Dotychczasowi pracownicy etatowi (§ 133), których na podstawie przepisów, obowiązujących do czasu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie można było poza postępowaniem dyscyplinarnem zwolnić na zasadzie jednostronnego zarządzenia władzy, nie podlegają postanowieniom § 125.

§ 136. U pracowników, objętych §§ 133 i 134, wlicza się do dziesięcio względnie piętnastoletniego okresu, o którym mowa w § 125, czas nieprzerwanej służby na polskich kolejach państwowych, odbytej przed zaliczeniem ich w poczet pracowników nieetatowych; stałych dziennie płatnych, w poczet kandydatów, o których mowa w ustępie ostatnim § 134 lub w poczet pracowników etatowych (dekretowych, urzędników).

§ 137. Postanowienia o postępowaniu dyscyplinarnem (§§ 71 — 110) stosuje się do spraw dyscyplinarnych niezakończonych jeszcze prawomocnie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przy wznowieniu zaś postępowania dyscyplinarnego również do spraw przeprowadzonych według dawniejszych przepisów dyscyplinarnych.

§ 138. Ukonstytuowanie się pierwszych Komisyj Dyscyplinarnych winno nastąpić w ciągu dziewięćdziesięciu dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Ważność mandatów członków tych Komisyj trwać będzie do końca 1934 r.

W skład pierwszych Komisyj wylosowawczych (§ 73) wejdą w miejsce przewodniczących Komisyj Dyscyplinarnych, tam gdzie ich dotychczas niema, Naczelnicy Wydziałów Prawnych okręgowych Dyrekcyj Kolei Państwowych, zaś w miejsce najstarszych stanowiskiem członków z nominacji, pracownicy delegowani przez Dyrektorów Kolei Państwowych.

§ 139. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Komunikacji, wykonanie § 38 Ministrowi Sprawiedliwości, zaś § 42 ust. 3 Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 140. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1929 r.

Od dnia tego nie będą stosowane do pracowników, objętych niniejszem rozporządzeniem, dotychczasowe przepisy, normujące stosunek służbowy tych pracowników.

Prezes Rady Ministrów: *Świtalski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Załącznik I do § 9 rozp. Rady Ministrów z dn. 8 lipca 1929 r. (poz. 447).

PRZYRZECZENIE SŁUŻBOWE.

Przyrzekam, że Rzeczypospolitej Polskiej wiernie służyć będę, że dobro publiczne, według najlepszego rozumienia, zawsze mieć będę na uwadze, że przepisów prawa i postanowień rządowych i przedsiębiorstwa P. K. P. ściśle przestrzegać będę, że obowiązki mego stanowiska spełniać będę gorliwie i sumiennie, że przyczyniać się będę ze wszystkich sił do zapewnienia bezpieczeństwa i sprawności ruchu kolejowego, że polecenia służbowe zwierzchników dokładnie wykonywać będę i że tajemnicy urzędowej, szczególnie w sprawach dotyczących ruchu kolejowego na wypadek wojny, wiernie dochowam.

Załącznik II do § 92 rozp. Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. (poz. 447).

PRZYRZECZENIE

członka kompletu orzekającego Komisji Dyscyplinarnej.

W obliczu Boga i swego sumienia przyrzekam w niniejszej sprawie dyscyplinarnej wydać sąd bezstronny, zgodny z mojem najlepszem przekonaniem i doświadczeniem, a przebieg narad zachować w tajemnicy.

135.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 lipca 1929 r.

o zaopatrzeniu emerytalnem etatowych pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki

(ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 448).

Na podstawie art. 28 i 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 568) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Do czasu wprowadzenia w życie ubezpieczenia emerytalnego pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" oraz ubiezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków pracownicy etatowi tego przedsiębiorstwa, jako też pozostałe po nich wdowy i sieroty, mają prawo do zaopatrzeń według zasad, określonych niniejszem rozporządzeniem, pod warunkiem, że są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub Wolnego Miasta Gdańska.

Opłata.

§ 2. Pracownicy, nieobjęci ustępem drugim niniejszego paragrafu, wnoszą miesięczną opłatę w wysokości 6% kwoty uposażenia oraz dodatków, należnych wszystkim pracownikom etatowym przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" na obszarze Rzeczypospolitej w wymiarze dla samotnych (§ 46).

Opłata miesięczna pracowników parowozowych zajętych stale na parowozach, oraz pracowników w służbie konduktorskiej, zajętych stale przy obsłudze pociągów, wynosi 9% kwoty uposażenia oraz dodatków należnych wszystkim pracownikom etatowym przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" na obszarze Rzeczypospolitej w wymiarze dla samotnych (§ 13 ust. ostatni, § 46).

Dodatki do uposażenia na obszarze Wolnego Miasta Gdańska podlegają tak według ustępu pierwszego jak i drugiego niniejszego paragrafu tylko wówczas opłacie, jeśli przyzane zostały wszystkim etatowym pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" tamże zatrudnionym, z tych samych tytułów, jak dodatki przyznane pracownikom etatowym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, podlegające tej opłacie.

Ustalenie wysługi emerytalnej.

§ 3. Czas spędzony przed objęciem pracownika niniejszem rozporządzeniem na służbie państwowej, lub samorządu terytorjalnego tak w Państwie Polskiem jak i w jednem z byłych państw zaborczych, opłacany opłatą, składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, oraz czas spędzony na państwowej służbie kolejowej, jako też na kolejowej służbie prywatnej, bez względu na to, czy to była służba w Pańswie Polskiem, czy w jednem z byłych państw zaborczych, opłacany opłatą, składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, zalicza się do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, bez opłaty, o ile pracownik składek tych nie podjął, ani też za okresy służby samorządu terytorjalnego, względnie kolejowej służby prywatnej nie otrzymuje emerytury, lub renty, względnie nie pobrał odprawy (§ 47, 48).

Temsamem traci pracownik na rzecz Skarbu Państwa wszelkie prawa, służące mu z tytułu wpłacenia rzeczonych składek.

O ile pracownik podjął wpłacone składki, lub też za okresy służby samorządu terytorjalnego, względnie kolejowej służby prywatnej otrzymał emeryturę, rentę lub odprawę, zalicza się dany okres na zasadach postanowień ustępu szóstego niniejszego paragrafu.

Właściwe instytucje ubezpieczeniowe przekażą przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe", zgodnie z postanowieniami odnośnej ustawy ubezpieczeniowej, względnie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, udziały tych pracowników, objętych niniejszem rozporządzeniem, którym zaliczono z mocy ustępu pierwszego niniejszego paragrafu do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, opłacany składkami ubezpieczeniowemi (emerytalnemi) z tytułu ustawowego obowiązku ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci, względnie których opłaty (należności za zaliczenie) przekazało przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" danej instytucji ubezpieczeniowej z mocy § 11 ust. 2.

Czas spędzony na służbie w Wojsku Polskiem, a mianowicie na służbie czynnej, na ćwiczeniach oraz w czasie mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, zalicza się do wysługi emerytalnej bez opłaty.

Czas spędzony przed objęciem pracownika niniejszem rozporządzeniem na służbie państwowej, lub samorządu terytorjalnego, tak w Państwie Polskiem jak i w jednem z byłych państw zaborczych nie opłacany opłatą, składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, oraz czas, spędzony na służbie kolejowej tak państwowej, jak i prywatnej, bez wzlgędu na to, czy to była służba w Pańswie Polskiem, czy

w jednem z byłych państw zaborczych, nieopłacany opłatą, składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, zalicza się na żądanie pracownika do jego wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, opłatnie. Pracownik uiszcza za to zaliczenie należność w wysokości sumy opłat określanych w § 2 ust. 1, obliczonych od kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia (§ 12) w miesiącu zgłoszenia odnośnego żądania, za cały okres podlegający zaliczeniu wraz z 6% rocznemi odsetkami składanemi. Odsetki te oblicza się w stosunku miesięcznym za okres podlegający zaliczeniu, w stosunku zaś rocznym za resztę okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego zaliczenia w dniu formalnego dokonania zaliczenia (§ 50).

Okres studjów na jednym z wydziałów uniwersytetu, lub w równorzędnym zakładzie naukowym, zalicza się na żądanie pracownika do jego wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, opłatnie, jeżeli czas studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnym do tej wysługi emerytalnej i tylko w przypadkach całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami, jednak w ilości nie wyższej, jak 4 lata. Pracownik uiszcza za to zaliczenie należność, obliczoną według postanowień ustępu szóstego niniejszego paragrafu (§ 49).

Wdowa i sieroty po zmarłym pracowniku, lub emerycie, który nie uiścił w całości należności za zaliczenie, korzystają z zaliczenia okresu, odpowiadającego części należności, uiszczonej z tytułu tego zaliczenia; pragnąc zaś korzystać z zaliczenia pełnego okresu, muszą uiścić zaległą część tej należności.

Zarówno emeryt jak i pozostała po nim wdowa, względnie dzieci, korzystają z zaliczenia dopiero od pierwszego dnia miesiąca następującego po całkowitem wpłaceniu należności za to zaliczenie (§ 51).

Pracownikowi (emerytowi) jak i pozostałej po nim wdowie względnie dzieciom, którzy przed zupełnem wpłaceniem należności za zaliczenie zrezygnują z tego zaliczenia, zwraca się całą wpłaconą kwotę.

W razie przyjęcia na służbę emeryta, który pobierał zaopatrzenie emerytalne z funduszów państwowych i objęcia go z mocy § 1 niniejszem rozporządzeniem (§ 16 p. 6) zalicza się bezpłatnie do jego wysługi emerytalnej, zaczynającej się od dnia ponownego objęcia służby, cały okres, który stanowił podstawę wymiaru zaopatrzenia.

W razie przyjęcia na służbę i objęcia z mocy § 1 niniejszem rozporządzeniem byłego pracownika kolejowego, byłego funkcjonarjusza państwowego, lub byłego zawodowego wojskowego, z którym rozwiązano stosunek służbowy i któremu z tego powodu wypłacono odprawę z mocy § 18, albo na podstawie innych przepisów emerytalnych, zalicza się do jego wysługi emerytalnej, zaczynającej się od dnia ponownego objęcia służby, cały okres poprzedniej wysługi emerytalnej po uprzednim zwrocie sumy, otrzymanej tytułem odprawy.

Do wysługi emerytalnej nie wlicza się okresu urlopu bez uposażenia; wyjątek stanowią urlopy, otrzymane na czas piastowania mandatu poselskiego, lub senatorskiego, albo też na czas sprawowania czynności w związkach zawodowych lub w kooperatywach, o ile pracownik uiszczał w czasie tych urlopów opłaty miesięczne, określone w § 2, lub o ile po ukończeniu urlopu uiści je w terminie trzymiesięcznym, licząc od dnia objęcia służby.

Zaświadczenie o wysłudze emerytalnej.

§ 4. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" obowiązane jest wydać każdemu pracownikowi, objętemu niniejszem rozporządzeniem zaświadczenie, stwierdzające, od jakiej daty liczy mu się nieprzerwanie wysługę emerytalną.

W zaświadczeniu nie uwzględnia się okresu, który ma być zaliczony opłatnie, dopóki należność za to zaliczenie nie zostanie całkowicie wpłacona.

Prawo wyboru zaopatrzeń.

§ 5. Z funduszów państwowych można pobierać tylko jedno zaopatrzenie emerytalne, wdowie, względnie sieroce. W razie gdyby pracownikowi, względnie pozostałej po nim rodzinie, służyło także z innego tytułu prawo do zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, względnie sierocego, wypłacanego z funduszów państwowych, uprawniony ma prawo wyboru.

Powyższe prawo wyboru zaopatrzeń realizuje uprawniony w formie zrzeczenia się prawa do jednego z nich.

Wyjątek stanowią zaopatrzenia, do których uzyskano prawo z mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212), których pobieranie przysługuje uprawnionym pomimo, że pobierają zaopatrzenia z mocy niniejszego rozporządzenia.

Przyznanie świadczeń.

§ 6. Wszelkie świadczenia, wynikające z niniejszego rozporządzenia, przyznają i wymierzają urzędy upoważnione przez Ministra Komunikacji.

Wypłata zaopatrzeń.

§ 7. Zaopatrzenia, należne z mocy niniejszego rozporządzenia, wypłaca się każdego miesiąca zgóry.

Zaopatrzenia, do których prawo powstało z tytułu pełnienia służby kolejowej ostatnio na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, wypłaca się na obszarze Wolnego Miasta Gdańska w walucie gdańskiej. W razie przesiedlenia się uprawnionego w granice Rzeczypospolitej Polskiej zaopatrzenie podlega przerachowaniu według zasad przyjętych dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", zatrudnionych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem dodatków, wliczanych do podstawy wymiaru (§ 12, § 2) analogicznych zaopatrzeń, należnych uprawnionym z tytułu pełnienia służby kolejowej ostatnio w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscowościach zaliczonych do pierwszej klasy dodatku na mieszkanie.

Zmiany wysokości przyznanych zaopatrzeń.

§ 8. Ogólne zmiany uposażenia kolejowych pracowników etatowych, lub wysokości dodatków podległych opłacie (§ 2), przyznanie kolejowym pra-

cownikom etatowym nowych dodatków podległych opłacie, lub wstrzymanie wypłaty rzeczonych dodatków dotychczasowych, będzie stosowane do zaopatrzeń przyznanych z mocy niniejszego rozporządzenia.

Natomiast wszelkie zmiany wysokości uposażenia lub dodatków podległych opłacie, spowodowane tylko przeszeregowaniem poszczególnych stanowisk, lub zmianami ekonomicznych stosunków lokalnych, albo też dotyczące tylko poszczególnych grup pracowników, nie mają wpływu na wysokość zaopatrzeń, do których powstało prawo przed terminem wprowadzenia w życie tych zmian.

Prawo pobierania dodatku ekonomicznego na żonę służy emerytom analogicznie i tak długo jak pracownikom etatowym przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Zapowiedzenia i zajęcia.

§ 9. Zaopatrzenia emerytalne, zaopatrzenia wdowie i sieroce oraz odprawy mogą ulec zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu tylko z tytułu alimentów, oraz zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu, lub administracyjnemu tylko z tytułu należności Skarbu Państwa, obciążających uprawnionego.

Wysokość zapowiedzeń i zajęć wynosi: dla alimentów 2/5 zaopatrzeń względnie odprawy, dla należności Skarbu Państwa 1/5 zaopatrzeń, a 2/3 odprawy.

Pośmiertne, względnie kwota należna tytułem zwrotu kosztów pogrzebu (§ 41) oraz odszkodowania i odprawy przyznane z mocy § 42, 43, 44 i 45 nie ulegają zapowiedzeniu ani zajęciu.

Odwołanie.

§ 10. Przeciw orzeczeniom, wydanym w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem służy prawo odwołania w terminie 30 dniowym, w normalnym toku instancji.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia orzeczenia.

Jeśli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, termin upływa następnego dnia powszedniego. Terminu nie uważa się za zaniedbany, jeśli przed jego upływem odwołanie wysłano pocztą.

Rozdział II.

ZAOPATRZENIE EMERYTALNE.

Prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 11. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nabywa pracownik przez rozwiązanie stosunku służbowego:

1) jeśli ukończył 60 lat życia i ma co najmniej 10 lat wysługi emerytalnej,

2) bez względu na wiek, jeśli należałoby mu się pełne zaopatrzenie emerytalne (§ 13 ust. 1),

3) jeśli stosunek służbowy rozwiązano z powodu fizycznej lub umysłowej niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych, a pracownik ma co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

4) bez względu na okres osiągniętej wysługi emerytalnej, jeśli stosunek służbowy rozwiązano z powodu niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, któremu uległ z powodu lub w czasie pełnienia służby.

Pracownik nie ma prawa do zaopatrzenia emerytalnego z mocy niniejszego punktu, jeśli wypadek spowodował rozmyślnie lub wskutek popełnienia czynu karygodnego, stwierdzonego w drodze sądowo - karnej,

5) jeśli stosunek służbowy rozwiązano z innych powodów, aniżeli z powodu niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych, z wyjątkiem z powodu wydalenia za karę lub rezygnacji pracownika ze służby, a pracownik ma co najmniej 10 lat wysługi emerytalnej,

6) ponadto nabywa pracownik, z którym rozwiązano stosunek służbowy na zasadzie orzeczenia dyscyplinarnego, prawo do zaopatrzenia emerytalnego, względnie do części tego zaopatrzenia stosownie do brzmienia orzeczenia, jeśli ma co najmniej 10 lat wysługi emerytalnej. Jeżeli odnośne orzeczenie dyscyplinarne nie orzeka o prawie do zaopatrzenia emerytalnego, względnie do jego części, pracownik nie nabywa prawa tego nawet w razie zaistnienia warunków, określonych p. 1 względnie p. 2.

W razie, jeśli pracownik, z którym rozwiązano stosunek służbowy, nie nabędzie z mocy niniejszego paragrafu prawa do zaopatrzenia emerytalnego, przekaże przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" właściwej instytucji ubezpieczeniowej sumę opłat, uiszczonych przez pracownika w myśl § 2, oraz sumę należności uzyskanych na zasadzie § 3 za zaliczenie okresu poprzedniej służby, celem zaliczenia mu odpowiedniego okresu ubezpieczenia zgodnie z przepisami, które ustali rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, o ile pracownik ten do trzech lat, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, podejmie pracę uzasadniającą ustawowy obowiązek ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci.

Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" zwolnione jest od obowiązku wpłacenia kwot powyższych właściwej instytucji ubezpieczeniowej w razie wypłacenia pracownikowi odprawy z mocy § 18.

Podstawa wymiaru zaopatrzenia.

§ 12. Dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przyjmuje się miesięczną kwotę, od której uprawniony ostatnio wniósł opłatę, określoną w § 2.

Wymiar zaopatrzenia emerytalnego.

§ 13. Za okres do 10 lat wysługi emerytalnej włącznie zaopatrzenie emerytalne wynosi 40% kwoty, przyjętej w myśl § 12 niniejszego rozporządzenia dla ustalenia podstawy wymiaru. Za każdy dalszy rok wysługi wzrasta zaopatrzenie o 2,4% tej kwoty tak, że po osiągnięciu 35 lat lub więcej wysługi emerytalnej, wynosi 100% kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (pełne zaopatrzenie emerytalne).

Ułamki roku, wynoszące więcej niż 6 miesięcy, liczy się przy wymiarze zaopatrzenia jako pełny rok, wynoszących zaś 6 miesięcy lub mniej nie uwzględnia się.

Jeśli pracownik, który z mocy § 11 ust. 1 p. 3 względnie p. 4 nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, nie ma jeszcze 15 lat wysługi emerytalnej, zaopatrzenie wynosi 50% kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (§ 12).

Każdy pełny rok, opłacany podwyższoną opłatą (§ 2, ust. 2) liczy się przy wymiarze zaopatrzenia półtorakrotnie. Ułamki roku liczy się pojedyńczo.

Termin rozpoczęcia wypłaty zaopatrzeń emerytalnych.

§ 14. Prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego służy uprawnionemu od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego.

Poddawanie emerytów oględzinom lekarskim oraz powołanie ich na służbę.

§ 15. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" może poddawać oględzinom lekarskim emeryta, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne na zasadzie postanowień § 11 ust. 1 p. 3 lub p. 4, a który nie ukończył jeszcze 55 roku życia. W razie stwierdzenia, że emeryt odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych, przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" ma prawo powołać go na służbę, jednak na stanowisko nie niższe od zajmowanego przed rozwiązaniem stosunku służbowego (§ 16 p. 5, § 17 ust. ostatni).

Emeryt, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne na zasadzie § 11 ust. 1 p. 5, może być w ciągu 6 pierwszych miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, powołany na służbę na stanowisko nie niższe od zajmowanego przed rozwiązaniem stosunku służbowego (§ 16 p. 5).

Zgaśnięcie prawa do zaopatrzenia.

§ 16. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta,

2) jeśli emeryt utraci obywatelstwo polskie lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska,

3) gdy emeryt zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazany, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego lub utratę prawa pobierania zaopatrzenia emerytalnego (§ 22 i 31),

4) w razie wstąpienia emeryta do klasztoru,

5) jeśli emeryt powołany na służbę (§ 15) nie uczyni zadość wezwaniu w terminie 30 dniowym, licząc od dnia otrzymania wezwania,

6) w razie przyjęcia emeryta na stałą służbę kolejową lub na stałą inną służbę państwową (§ 3 ust. 11).

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia emerytalnego.

§ 17. Wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub Wolnego Miasta Gdańska, z wyjątkiem, jeśli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia,

2) na okres piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego,

3) na okres przebywania w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego (§ 20, 29, 38).

Po ustaniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

Nadto można czasowo wstrzymać wypłatę zaopatrzenia emerytalnego emerytowi, który w przypadku przewidzianym § 15 ust. 1 uchyla się od oględzin lekarskich. Wypłatę wstrzymanego czasowo zaopatrzenia emerytalnego wznawia się, względnie powołuje się emeryta na służbę dopiero wówczas, gdy emeryt podda się tym oględzinom. W razie wznowienia wypłaty zaopatrzenia wypłaca się je za cały okres przerwy od dnia następującego po dniu czasowego wstrzymania go, jeśli emeryt usprawiedliwi zwłokę w poddaniu się oględzinom lekarskim; w przeciwnym razie wypłaca się je od pierwszego dnia następującego miesiąca po dniu dokonania oględzin lekarskich.

Odprawa.

§ 18. W razie rozwiązania stosunku służbowego otrzymuje pracownik, który nie uzyskał prawa do zaopatrzenia emerytalnego, na żądanie, za każdy pełny rok służby jednorazową odprawę w wysokości kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12).

W razie rozwiązania stosunku służbowego na zasadzie orzeczenia dyscyplinarnego pracownik nabywa prawo do odprawy, względnie do części jej stosownie do brzmienia orzeczenia dyscyplinarnego.

W razie rezygnacji ze służby, rozwiązania stosunku służbowego na zasadzie orzeczenia dyscyplinarnego nie orzekającego o przyznaniu odprawy lub jej części, lub też w razie wypłacenia właściwej instytucji ubezpieczeniowej należności z § 11 ust. 2, nie przysługuje pracownikowi prawo do jednorazowej odprawy.

Rozdział III.

ZAOPATRZENIE WDOWIE.

Prawo do zaopatrzenia wdowiego.

§ 19. Prawo do zaopatrzenia wdowiego służy:

1) wdowie po emerycie, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego,

2) wdowie po pracowniku, który w dniu śmierci miał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

3) wdowie po pracowniku, bez względu na okres jego wysługi emerytalnej, jeśli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do pobierania zaopatrzenia emerytalnego (§ 11 ust. 1 p. 4).

Wdowa nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego:

1) jeśli w dniu śmierci męża nie żyła z nim w wspólności małżeńskiej, rozdział zaś małżeństwa przeprowadzono sądownie bez obowiązku męża do jej utrzymania,

2) jeśli zawarła związek małżeński w ciągu ostatnich sześciu miesięcy przed śmiercią pracownika, o ile w tym czasie pracownik z powodu choroby, która spowodowała śmierć jego, nie pełnił już służby,

3) jeśli zawarła związek małżeński z emerytem, o ile emeryt po zawarciu tego związku nie wstąpił ponownie na służbę przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i nie został objęty z mocy § 1 niniejszem rozporządzeniem.

Zaopatrzenie żony emeryta umieszczonego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego.

§ 20. Żonie emeryta, umieszczonego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego (§ 38) służy na czas wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego męża (§ 17 ust. 1 p. 3) prawo do zaopatrzenia w wysokości zaopatrzenia wdowiego na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia.

Zaopatrzenie żony zaginionego emeryta.

§ 21. Żonie zaginionego bez wieści emeryta można przyznać tymczasowe zaopatrzenie wdowie na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia

Wypłatę zaopatrzenia tego wstrzymuje się, jeśli uprawniona po upływie czasu, wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie złoży dowodu, że wdrożyła kroki w właściwym sądzie celem uzyskania odnośnej uchwały.

Zaopatrzenie żony w razie skazania męża.

§ 22. Żonie emeryta, który wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądowym utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego (§ 16 p. 3), można przyznać zaopatrzenie na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia do wysokości zaopatrzenia wdowiego.

Zaopatrzenie to można przyznać na stałe lub na pewien określony przeciąg czasu

Wymiar zaopatrzenia wdowiego.

§ 23. Zaopatrzenie wdowie wynosi 50% tego zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał ostatnio przed śmiercią, względnie do którego miałby prawo z mocy § 11 ust. 1 p. 3 względnie p. 4 i § 13.

Zaopatrzenie wdowy, pozostałej po pracowniku (emerycie) wyznania mahometańskiego, wynosi taką część zaopatrzenia wdowiego obliczonego według postanowień ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, ile wdów uprawnionych do zaopatrzenia pozostało po danym pracowniku (emerycie).

Termin rozpoczęcia wypłaty zaopatrzeń wdowich.

§ 24. Prawo pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, względnie zaopatrzenia emerytalnego zmarłego męża.

Zgaśnięcie prawa do zaopatrzenia wdowiego.

§ 25. Prawo do zaopatrzenia wdowiego gaśnie:

1) w razie śmierci wdowy,

2) jeśli wdowa utraci obywatelstwo polskie lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska,

3) w razie wypłacenia wdowie odprawy z § 27 p. 2,

4) w razie wstąpienia wdowy do klasztoru,

5) gdy wdowa zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego,.

6) jeśli wdowa ponownie zawrze związek małżeński (§ 27 p. 3, § 54).

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia wdowiego.

§ 26. Wypłatę zaopatrzenia wdowiego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub Wolnego Miasta Gdańska, z wyjątkiem jeśli Minister Skarbu udzieli zezwolenie na pobieranie tego zaopatrzenia,

2) na okres piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego.

Po ustaniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia wdowiego wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

Odprawy wdowie.

§ 27. 1) Wdowa, która nie nabyła prawa do zaopatrzenia wdowiego, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości sumy sześciokrotnej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12).

Wdowa nie ma prawa do tej odprawy, jeśli prawa do zaopatrzenia wdowiego nie nabyła z powodów, określonych § 19 ust. 2 p. 1 i 3.

2) Wzamian za pobierane zaopatrzenie można przyznać wdowie na jej żądanie jednorazową odprawę w wysokości sumy jednorocznego zaopatrzenia wdowiego (§ 25 p. 3).

3) W razie ponownego zawarcia związku małżeńskiego otrzymuje wdowa jednorazową odprawę w wysokości sumy jednorocznego zaopatrzenia wdowiego (§ 25 p. 6, § 54).

Rozdział IV.

ZAOPATRZENIE SIEROCE.

Prawo do zaopatrzenia sierocego.

§ 28. Prawo do zaopatrzeń sierocych służy dzieciom ślubnym i uprawnionym:

1) emeryta, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego,

2) pracownika, który w dniu śmierci miał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

3) pracownika bez względu na okres wysługi emerytalnej, jeśli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do pobierania zaopatrzenia (§ 11 ust. 1 p. 4).

Prawo do zaopatrzeń sierocych służy pod warunkami wskazanemi p. 1, 2 i 3 ustępu pierwszego niniejszego paragrafu dzieciom także po matce (pracownicy), o ile ojciec ich nie żyje, po nim zaś nie mają prawa do zaopatrzeń sierocych.

Zaopatrzenia dzieci emeryta, umieszczonego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego.

§ 29. Dzieciom emeryta, umieszczonego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego (§ 38) służy na czas wstrzymania wypłaty zaopatrzenia ojca (matki) (§ 17 ust. 1 p. 3) prawo do zaopatrzeń w wysokości zaopatrzeń sierocych na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia.

Zaopatrzenia dzieci zaginionego emeryta.

§ 30. Dzieciom emeryta, zaginionego bez wieści, można przyznać tymczasowe zaopatrzenia sieroce na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia.

Wypłatę powyższych zaopatrzeń wstrzymuje się, jeśli uprawnieni po upływie czasu, wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie złożą dowodu, że wdrożyli kroki w właściwym sądzie, celem uzyskania odnośnej uchwały.

Zaopatrzenia dzieci w razie skazania emeryta (emerytki).

§ 31. Dzieciom emeryta (emerytki), który wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądowym utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego (§ 16 p. 3), można przyznać zaopatrzenia na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia do wysokości zaopatrzeń sierocych.

Zaopatrzenia te przyznać można na stałe lub na pewien określony przeciąg czasu.

Wymiar zaopatrzenia sierocego.

§ 32. Zaopatrzenie sieroce na każdą sierotę wynosi:

1) w razie śmierci ojca, jeśli pozostała wdowa ma prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego, 25% kwoty zaopatrzenia wdowiego, z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń, przyznanych wszystkim sierotom, nie może przekraczać 100% kwoty zaopatrzenia wdowiego,

2) w razie śmierci ojca, jeżeli wdowa nie żyje lub też nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie z mocy § 25 lub § 26 nie pobiera zaopatrzenia wdowiego, 1/3 kwoty zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły ojciec pobierał względnie do którego miałby był prawo z mocy § 11 ust. 1 p. 3 względnie p. 4 i § 13, z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń sierocych nie może przekraczać 100% kwoty tego zaopatrzenia emerytalnego,

3) w razie śmierci matki (pracownicy, emerytki) 1/3 kwoty zaopatrzenia emerytalnego, które zmarła pobierała, względnie do którego miałaby była prawo z mocy § 11 ust. 1 p. 3 względnie p. 4 i § 13, z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń sierocych nie może przekraczać 100% kwoty tego zaopatrzenia emerytalnego.

Jeśli pozostało więcej niż czworo (p. 1), względnie więcej niż troje (p. 2, 3) sierot, mających prawo do zaopatrzeń sierocych i wskutek tego suma normalnych zaopatrzeń sierocych przekracza kwotę, wynikłą z ograniczenia ustanowionego p. 1, 2 i 3 ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne zaopatrzenia sieroce.

W myśl powyższego postanowienia zmniejszone zaopatrzenia sieroce podwyższa się odpowiednio i równomiernie, aż do normalnej wysokości, w miarę jak poszczególne sieroty tracą prawo do pobierania zaopatrzeń.

Termin rozpoczęcia wypłaty zaopatrzeń sierocych.

§ 33. Prawo pobierania zaopatrzeń sierocych służy od pierwszego dnia następującego miesiąca po wstrzymaniu wypłaty uposażenia służbowego ojca (matki), względnie zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki).

W przypadkach przewidzianych w § 28 ust. 2 służy to prawo od pierwszego dnia następującego miesiąca po nastaniu dotyczących warunków (śmierci ojca).

Zgaśnięcie prawa do zaopatrzenia sierocego.

§ 34. Prawo do zaopatrzenia sierocego gaśnie:

1) w razie śmierci sieroty,

2) z dniem ukończenia przez sierotę 18 lat życia (§ 36),

3) jeśli sierota zawrze związek małżeński,

4) jeśli sierota utraci obywatelstwo polskie lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska,

5) gdy sierota zostanie prawomocnym wyrokiem sądowym skazana, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie utratę prawa do zaopatrzenia sierocego.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia sierocego.

§ 35. Wypłatę zaopatrzenia sierocego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania sieroty ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub Wolnego Miasta Gdańska, z wyjątkiem jeśli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia,

2) na okres, w którym sierotę uwzględnia się przy wymiarze uposażenia funkcjonarjusza instytucji

państwowej lub przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe",

3) w razie wstąpienia sieroty do klasztoru, — na czas przebywania w nim.

Po ustaniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia sierocego wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

Przyznanie zaopatrzenia sierocego po ukończeniu 18 lat życia sieroty.

§ 36. Sierota, która ukończyła 18 lat życia, ma prawo do zaopatrzenia sierocego na warunkach i zasadach niniejszego rozporządzenia:

1) jeśli z powodu choroby lub ułomności fizycznych lub umysłowych jest niezdolna do zarobkowania i nie ma żadnych źródeł utrzymania,

2) jeśli odbywa studja w zakładach naukowych; w tym przypadku jednak nie dłużej jak do ukończenia 24 lat życia.

Zaopatrzenie sieroce z niniejszego paragrafu przyznaje się z roku na rok.

Odprawa sierot.

§ 37. Ślubne i uprawnione dzieci pracownika, który zmarł przed osiągnięciem 5 lat wysługi emerytalnej, nie mające prawa do zaopatrzeń sierocych, otrzymują niepodzielnie jednorazową odprawę, w wysokości sześciokrotnej sumy kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12), o ile w dniu śmierci ojca nie ukończyły 18 lat życia i były do śmierci jego na jego utrzymaniu, oraz jeśli wdowa nie żyje lub też nie ma prawa do odprawy z mocy § 27 p. 1.

Uprawnienie z ustępu pierwszego niniejszego paragrafu służy dzieciom także po matce (pracownicy), nie mającym po niej, ani też po ojcu prawa do zaopatrzeń sierocych, jeśli ojciec ich nie żyje, oraz, jeśli w dniu śmierci matki (pracownicy) nie ukończyły 18 lat życia i były do jej śmierci na jej utrzymaniu.

Rozdział V.

Koszty utrzymania i leczenia emeryta chorego, umieszczonego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych, lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego.

§ 38. W razie umieszczenia emeryta umysłowo chorego w państwowym zakładzie dla umysłowo chorych lub w tego rodzaju zakładzie samorządu terytorjalnego koszty utrzymania i leczenia pokrywa przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" (§ 17 ust. 1 p. 3, § 20, § 29).

Korzystanie z ulg w państwowych zakładach leczniczych i uzdrowiskach oraz z innych praw, przysługujących pracownikom na służbie.

§ 39. Emeryci mają prawo korzystania z ulg w razie kuracji w państwowych zakładach leczniczych i uzdrowiskach, narówni z funkcjonarjuszami państwowymi, pozostającymi na służbie, oraz prawo korzystania z ulg w zakresie pomocy lekarskiej narówni z pracownikami przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pozostającymi na służbie.

Prawo korzystania z ulg w zakresie przejazdów państwowemi środkami komunikacyjnemi i t. p. normują osobne przepisy, wydane przez Ministra Komunikacji.

Zwrot kosztów przesiedlenia.

§ 40. Emeryt ma prawo do zwrotu udowodnionych kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną w granicach obszaru Rzeczypospolitej i Wolnego Miasta Gdańska do wysokości przysługującej pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pozostającym na służbie, o ile dokona przesiedlenia w ciągu roku, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego.

To samo prawo służy wdowie, względnie dzieciom po pracowniku, zmarłym przed rozwiązaniem stosunku służbowego, względnie po emerycie, który nie skorzystał z prawa służącego mu w myśl ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, o ile osoby te dokonają przesiedlenia się w ciągu roku, licząc od dnia śmierci męża, względnie ojca.

Pośmiertne.

§ 41. Wdowie po zmarłym emerycie należy się pośmiertne, jeśli pozostawała z zmarłym do jego śmierci w małżeńskiej wspólności.

Pośmiertne wynosi trzymiesięczną kwotę emerytalnego zaopatrzenia zmarłego.

Z powyższego tytułu wynikająca należność wdowy, pozostałej po emerycie wyznania mahometańskiego, wynosi taką część pośmiertnego, obliczonego według postanowień ustępu drugiego niniejszego paragrafu, ile wdów uprawnionych do tej należności pozostało po danym emerycie.

Pod temi samemi warunkami i w tej samej wysokości należy się pośmiertne wdowcowi w razie śmierci żony, która jako emerytka miała w dniu śmierci z mocy niniejszego rozporządzenia prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

W braku wdowy, względnie wdowca, należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie pozostałym dzieciom, które w dniu śmierci ojca (matki) nie ukończyły jeszcze 18 lat życia, jeśli zmarły utrzymywał je do swej śmierci.

W braku osób powyższych należy się zwrot udowodnionych kosztów pogrzebu do wysokości pośmiertnego także osobom postronnym, jeśli zmarły nie pozostawił majątku wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

Rozdział VI.

ODSZKODOWANIE ZA NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI.

Odszkodowanie pracownika.

§ 42. Pracownik, który skutkiem nieszczęśliwego wypadku, jakiemu uległ z powodu lub w czasie pełnienia służby, stał się niezdolny do pełnienia obo-

wiązków służbowych, ponadto zaś utracił zdolność do zarobkowania, ma prawo do odszkodowania, niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego, należnego z mocy § 11 i § 13. Miesięczna wysokość odszkodowania zależna jest od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

W razie utraty 100% zdolności do zarobkowania odszkodowanie miesięczne wynosi 60% kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12); w razie utraty części zdolności do zarobkowania — część sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, odpowiadającą procentowi utraty tej zdolności.

Odszkodowanie to przyznaje się od dnia, następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, względnie, jeśli niezdolność do zarobkowania spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem powstała po tym terminie, od dnia następującego po dniu stwierdzenia jej.

Pracownik nie ma prawa do odszkodowania, jeśli wypadek spowodował rozmyślnie lub wskutek popełnienia czynu karygodnego, stwierdzonego w drodze sądowo - karnej.

Przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe" służy prawo poddawania oględzinom lekarskim osób, którym przyznano z mocy niniejszego paragrafu odszkodowania, celem stwierdzenia wysokości stopnia niezdolności do zarobkowania, spowodowanej danym wypadkiem, a mianowicie:

w ciągu trzech lat od daty przyznania odszkodowania może przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" poddawać oględzinom lekarskim wymienione osoby każdego czasu, w ciągu następnych trzech lat oględziny lekarskie mogą być zarządzone raz na rok, a po tym terminie raz na 3 lata.

Przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe" nie służy prawo poddawania oględzinom lekarskim osób, które ukończyły już 55 rok życia i o ile od dnia przyznania odszkodowania upłynął okres co najmniej sześcioletni; jednakże na żądanie poszkodowanego obowiązane jest poddać go tym oględzinom w każdym czasie.

W razie stwierdzenia zmiany stopnia tej niezdolności podwyższa się, względnie obniża odpowiednio odszkodowanie, a to od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu stwierdzenia tej zmiany.

Jeśli pobierający odszkodowanie uchyla się od oględzin lekarskich, wstrzymuje się czasowo wypłatę odszkodowania i wznawia się je w należnej wysokości, względnie wstrzymuje na stałe dopiero wówczas, gdy poszkodowany podda się tym oględzinom. W razie wznowienia wypłaty odszkodowania wypłaca się je za cały czas przerwy od dnia następującego po dniu czasowego wstrzymania go.

Odszkodowanie wdowy.

§ 43. Wdowa po pracowniku, względnie po emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania z mocy § 42, ma prawo do odszkodowania w miesięcznej wysokości 30% sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12).

Odszkodowanie wdowy, pozostałej po pracowniku (emerycie) wyznania mahometańskiego wynosi taką część odszkodowania wdowiego, obliczonego według postanowień ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, ile wdów uprawnionych do tego odszkodowania pozostało po danym pracowniku (emerycie).

Odszkodowanie wdowie przyznaje się niezależnie od zaopatrzenia wdowiego, należnego z mocy § 19 i § 23 i wypłaca się je od pierwszego dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, względnie zaopatrzenia emerytalnego zmarłego męża.

Wdowa nie ma prawa do odkszkodowania:

1) jeśli w dniu wypadku, względnie w dniu śmierci męża nie żyła z nim w wspólności małżeńskiej, a rozdział małżeństwa przeprowadzono sądownie bez obowiązku męża do jej utrzymania,

2) jeśli małżeństwo zostało zawarte po wypadku, który w skutkach swych spowodował śmierć męża.

Wzamian za pobierane odszkodowanie można wypłacić wdowie na jej żądanie jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej kwoty tego odszkodowania. W razie wypłacenia tej odprawy traci wdowa raz na zawsze prawo do tego odszkodowania.

W razie zawarcia ponownego małżeństwa traci wdowa prawo do odszkodowania, natomiast otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej kwoty tego odszkodowania.

Odszkodowanie dzieci.

§ 44. Dzieci po pracowniku względnie po emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania z mocy § 42, mają prawo do odszkodowań w miesięcznej wysokości po 10% sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12).

Łączna suma tych odszkodowań miesięcznych nie może przekraczać 70% sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12). W razie, jeśli suma tych odszkodowań przekracza 70% sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, zmniejsza się odszkodowania odpowiednio i równomiernie. W miarę kolejnego zaprzestania pobierania odszkodowań przez poszczególne sieroty podwyższa się odpowiednio i równomiernie odszkodowania pozostałych sierot, aż do normalnej wysokości.

Odszkodowania te przyznaje się niezależnie od zaopatrzeń, należnych z mocy § 28 i § 32 i wypłaca się je od pierwszego dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, względnie zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki) do ukończenia 18 lat życia. Po tym terminie należą się dzieciom odszkodowania, o ile i jak długo dzieci te są niezaopatrzone i zupełnie niezdolne do zarobkowania.

Dzieci nie mają prawa do odszkodowania, jeśli urodziły się po upływie 300 dni, licząc od dnia wy-

padku, który w skutkach swych spowodował śmierć ojca (matki).

Odszkodowanie krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa.

§ 45. Krewni wstępni w linji prostej, wnuki i rodzeństwo pracownika, względnie emeryta, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania z mocy § 42, mają prawo do odszkodowania w łącznej miesięcznej wysokości 20% sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 12), jeśli głównie zmarły przyczyniał się do ich utrzymania.

Prawo to służy krewnym wstępnym od pierwszego dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, względnie zaopatrzenia emerytalnego zmarłego, tak długo, jak długo nie posiadają żadnych źródeł utrzymania; wnukom zaś i rodzeństwu od pierwszego dnia następującego po wstrzymaniu wypłaty uposażenia służbowego, względnie zaopatrzenia emerytalnego zmarłego, do ukończenia lat 18 życia, względnie po tym terminie, o ile i jak długo są niezaopatrzone i zupełnie niezdolne do zarobkowania.

Prawo do odszkodowania mają przedewszystkiem rodzice (z wyłączeniem dalszych wstępnych krewnych zmarłego); następnie wnuki tylko wówczas, gdy niema uprawnionych wstępnych krewnych zmarłego, wreszcie rodzeństwo, gdy niema więcej nikogo uprawnionego do odszkodowania z niniejszego paragrafu.

Jeśli jest kilka uprawnionych osób tej samej kategorji, dzieli się sumę odszkodowania, ustalonego ustępem pierwszym niniejszego paragrafu, równomiernie.

Łączna suma miesięcznych odszkodowań krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa wraz z miesięczną sumą odszkodowań wdowy i dzieci nie może przekraczać sześćdziesięcioprocentowej kwoty. przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego. Odszkodowania krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa wypłaca się tylko o tyle, o ile odszkodowania żony i dzieci nie wyczerpują całej sześćdziesięcioprocentowej kwoty, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

Rozdział VII.

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE.

§ 46. Od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przez okres pierwszego roku procenty określone w § 2 wynoszą 4%, zaś dla służby parowozowej i konduktorskiej 6%. Wysokość tych procentów wzrasta co roku o 0,5% tak długo, aż dojdzie do 6%, zaś dla służby parowozowej i konduktorskiej do 9%.

Przepisy dotyczące pracowników, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia byli na służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

§ 47. Tym pracownikom, którzy bezpośrednio przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia byli na etatowej służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" lub na polskiej służbie państwowej, zalicza się bezpłatnie do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, te wszystkie okresy służby względnie pracy, które z mocy ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178) zaliczone im zostały do ich wysługi emerytalnej.

Pracownikom, zajętym na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, przyjętym z kolejowej służby gdańskiej, zalicza się bezpłatnie do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, czas spędzony na służbie kolejowej Wolnego Miasta Gdańska od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia 30 listopada 1921 r.

Do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, zalicza się bezpłatnie: czas spędzony na państwowej służbie kolejowej oraz na polskiej służbie plebiscytowej na ziemiach byłego zaboru pruskiego, od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia faktycznego objęcia danych ziem przez Rzeczpospolitą Polską, czas spędzony na służbie kolejowej na obszarze województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego od dnia 1 listopada 1918 r. do czasu faktycznego objęcia tamże kolei przez państwową administrację polską, jak również czas spędzony na służbie kolejowej na obszarze Litwy Środkowej przez cały okres istnienia Litwy Środkowej.

Tym pracownikom, którzy bezpośrednio przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia byli na etatowej służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" lub na polskiej służbie państwowej, może Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu zaliczyć bezpłatnie do ich wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, czas pracy zawodowej, zgłoszonej na mocy ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436) dla uzyskania dodatku za wysługę lat, jednak w ilości nie przekraczającej lat dwudziestu, o ile zaliczenia pewnego okresu pracy zawodowej nie dokonano już przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 48. Okres służby polskiej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w którym pracownik, będąc wówczas pracownikiem parowozowym, zajęty był stale na parowozie, oraz okres służby polskiej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w którym pracownik, będąc wówczas w służbie konduktorskiej, zajęty był stale przy obsłudze pociągów, zalicza się do wysługi emerytalnej w wymiarze: pełny rok jako 18 miesięcy. Ułamki roku zalicza się pojedyńczo.

Czas, spędzony na służbie w jednem z byłych państw zaborczych, opłacany półtorakrotnemi składkami emerytalnemi, zalicza się do wysługi emerytalnej w wymiarze: pełny rok jako 18 miesięcy. Ułamki roku zalicza się pojedyńczo.

§ 49. Pracownikom, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia byli na etatowej służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" lub na polskiej służbie państwowej, zalicza się do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, okres studjów na jednym z wydziałów uniwersytetu lub w równorzędnym zakładzie naukowym bez opłaty, jeżeli czas studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnej do tej wysługi emerytalnej i tylko w przypadkach całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami, jednakże w ilości nie wyższej, jak 4 lata.

§ 50. Do pracowników, którzy do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgłosili gotowość spłacenia składek, jakie swego czasu podjęli z kasy emerytalnej jednego z byłych państw zaborczych, celem zaliczenia do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178) czasu przynależenia do tej kasy, nie stosuje się postanowienie § 3 ust. 6 co do uiszczenia należności za to zaliczenie.

Tym pracownikom zalicza się ten czasokres na warunkach § 3 ust. 8 i 9 po uiszczeniu kwoty równoważnej kwocie, podjętej swego czasu tytułem zwrotu rzeczonych składek — w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 77).

Postanowienia § 51 odnoszą się również do tych pracowników.

§ 51. Postanowienie § 3 ust. 9 co do terminu korzystania z zaliczenia czasu poprzedniej służby nie stosuje się przy ratalnem płaceniu należności za zaliczenie najwyżej 10 lat, do tych pracowników, z którymi stosunek służbowy ulegnie rozwiązaniu w ciągu dwu lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, oraz do pozostałych po nich wdów i sierot.

Raty tej należności można potrącać z przyznanych zaopatrzeń.

§ 52. Pracownikom, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia byli na etatowej służbie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" lub na polskiej służbie państwowej, a z którymi po uzyskaniu przez nich co najmniej dziesięcioletniej wysługi emerytalnej rozwiązany zostanie stosunek służbowy z powodu fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych nie spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem uprawniającym do odszkodowania z mocy § 42, doliczy się przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego, w granicach § 13 ust. 1, 10 lat do okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy tego rozporządzenia, jeśli utracili bez własnego przyczynienia się co najmniej 95% zdolności do zarobkowania.

Przepisy dotyczące emerytów, wdów i sierot, którzy nabyli prawo do zaopatrzenia przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 53. Zaopatrzenia emerytów kolejowych oraz zaopatrzenia pozostałych po pracownikach kolejowych i emerytach kolejowych wdów i sierot, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia z tytułu służby w jednem z byłych państw zaborczych lub z tytułu służby polskiej, wypłacane z funduszów państwowych z wyjątkiem zaopatrzeń przyznanych: a) z mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551), b) z mocy ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o przyznawaniu darów z łaski (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 2, poz. 12) lub c) z mocy przepisów byłych państw zaborczych o przyznawaniu darów z łaski — przerachowuje się według zasad niniejszego rozporządzenia, o ile osoby te rzeczonego prawa nie utraciły na zasadzie art. 19 lub art. 34 ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), na zasadzie art. 23, art. 40, lub art. 72 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46), względnie na zasadzie przepisów emerytalnych byłych państw zaborczych.

Dla ustalenia podstawy przerachowania tych zaopatrzeń przyjmuje się:

1) okres wysługi emerytalnej, ustalony na zasadach niniejszego rozporządzenia;

2) uposażenie tej grupy, jaka w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia należała się pracownikowi przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniącemu służbę na stanowisku, względnie w charakterze odpowiadającym ostatniemu stanowisku na służbie, względnie ostatniemu charakterowi służbowemu danego emeryta (męża, ojca).

Jeżeli w myśl tego postanowienia przerachowanie zaopatrzenia będzie miało być dokonane według grupy wyższej, przyjmie się dla ustalenia podstawy przerachowania uposażenie przywiązane do tego szczebla ustalonej grupy wyższej, który pod względem ilości punktów odpowiada szczeblowi przyjętemu dla ustalenia podstawy wymiaru dotychczasowego zaopatrzenia, względnie który jest odeń bezpośrednio wyższy. Jeśli przerachowanie zaopatrzenia będzie miało być dokonane według grupy tej samej, jaka przyjęta była dla ustalenia podstawy wymiaru dotychczasowego zaopatrzenia, przyjmie się dla ustalenia podstawy przerachowania uposażenie przywiązane do tego szczebla, który przyjęty był dla ustalenia podstawy wymiaru dotychczasowego zaopatrzenia;

3) dodatki należne w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszystkim pracownikom etatowym przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" na obszarze Rzeczypospolitej, w wymiarze dla samotnych. Dla ustalenia podstawy przerachowania zaopatrzeń emerytów, którzy ostatnio (bezpośrednio przed zwolnieniem ze służby) pełnili służbę na ziemiach wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej, przyjmuje się dodatki należne w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w miejscowościach ostatniej przynależności służbowej danych emerytów (mężów, ojców). Dla ustalenia podstawy przerachowania zaopatrzeń emerytów, którzy ostatnio pełnili służbę na ziemiach nie wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej, a którzy (wdowy, sieroty) w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zamieszkiwali stale w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, przyjmuje się dodatki należne w tym terminie w miejscowościach ówczesnego ich stałego zamieszkania. Dla ustalenia podstawy przerachowania zaopatrzeń emerytów, którzy ostatnio pełnili służbę na ziemiach nie wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej, a którzy (wdowy, sieroty) w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zamieszkiwali stale poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przyjmuje się dodatki należne w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w miejscowościach zaliczonych do pierwszej klasy dodatku na mieszkanie.

Zaopatrzenia, do których prawo powstało z tytułu pełnienia służby kolejowej ostatnio na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, wypłacane na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, przerachowuje się nie uwzględniając w podstawie przerachowania żadnych dodatków.

Do osób objętych niniejszym paragrafem mają zastosowanie postanowienia paragrafów: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 21, 22, 25, 26, 27 p. 2 i 3, § 30, 31, 34, 35, 36, 39, § 47 ust. 1, 2 i 3, § 48, 49, 50, 54 i 57. Ponadto stosuje się do nich postanowienia § 40 i 41 niniejszego rozporządzenia, o ile osoby te nie skorzystały z uprawnień zawartych w art. 21 i 78 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46).

Byli pracownicy kolejowi i kolejowi emeryci byłych państw zaborczych, jako też pozostałe po nich wdowy i sieroty, którzy z powodu niezgłoszenia roszczenia w terminie ustawowym utracili przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prawo do zaopatrzenia z tytułu przynależenia swego czasu do kolejowej kasy emerytalnej jednego z tych państw, otrzymują od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zaopatrzenia w wysokości przerachowanych zaopatrzeń zaborczych (ustęp pierwszy niniejszego paragrafu), o ile zgłoszą prawa te w terminie sześciomiesięcznym, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w przeciwnym razie tracą je raz na zawsze.

Termin ten nie obowiązuje, jeśli obowiązek płacenia zaopatrzenia przyjmie Rzeczpospolita Polska w drodze konwencji (umowy międzypaństwowej).

§ 54. Postanowienia § 25 p. 6 i § 27 p. 3 nie stosują się do wdów, które uzyskawszy prawo do zaopatrzenia wdowiego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zawarły przed tym terminem ponownie związek małżeński, a które z tego powodu nie otrzymały odprawy z mocy art. 74 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46). W razie ponownego owdowienia przysługuje tym wdowom prawo pobierania wstrzymanych zaopatrzeń wdowich na zasadach § 53, a to od pierwszego dnia następującego miesiąca po dniu zgłoszenia się o nie.

§ 55. Byłym pracownikom kolejowym oraz pozostałym po nich członkom rodziny, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uzyskali prawo do odszkodowania z powodu nieszczęśliwych wypadków, wypłacanego z funduszów państwowych, wypłaca się odszkodowania te od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w sposób i na warunkach, określonych niniejszem rozporządzeniem.

Przepis ten nie dotyczy byłych pracowników stałych, dziennie płatnych, oraz pozostałych po nich członków rodziny, którzy uzyskali prawo do odszkodowania z mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551).

Rozdział VIII.

Postanowienia końcowe.

§ 56. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Komunikacji, co do § 3 ust. 4 i co do § 11 ust. 2 Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, co do § 17 ust. 1 p. 1, § 26 ust. 1 p. 1, § 35 ust. 1 p. 1 Ministrowi Skarbu, a co do § 47 ust. 4 Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 57. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1929 r.

Z dniem tym traci moc obowiązującą: ustawa z dnia 8 listopada 1921 r. w przedmiocie tymczasowego zaopatrzenia pracowników Polskich Kolei Państwowych w byłym zaborze austrjackim w razie nieszczęśliwych wypadków (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 2, poz. 5); oraz względem osób nabywających prawa z niniejszego rozporządzenia: ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46), ustawa z dnia 13 lutego 1924 r., zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178), jako też wszelkie przepisy, normujące sprawę odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki.

Prezes Rady Ministrów: *Świtalski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

136.

Nr. I/18189/BO/29 w sprawie dostosowania tekstu Regulaminu Dyrekcyj K. P. i Oddziałów Dyrekcyj K. P. do pragmatyki służbowej z 8 lipca 1929 r.

Zgodnie z brzmieniem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (Dz. U. Nr. 97, poz. 568) i rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (Dz. U. Nr. 57, poz. 447), należy w tekście Regulaminu Dyrekcyj Kolei Państwowych i Regulaminu Oddziałów Dyrekcyj Kolei Państwowych przeprowadzić następujące zmiany:

A) w obu Regulaminach:

1) W miejsce nazwy „Dyrekcja Kolei Państwowych“ wpisać nazwę „Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych“,

2) W miejsce tytułu „Prezes Dyrekcji Kolei Państwowych“ wpisać tytuł „Dyrektor Kolei Państwowych“, zamiast zaś „Wiceprezes Dyrekcji Kolei Państwowych“ tytuł „Wicedyrektor Kolei Państwowych“.

B) W § 20 Regulaminu Dyrekcyj Kolei Państwowych:

1) W pozycji 43 zamiast słów: „dwóch miesięcy“ wstawić „jednego roku“ oraz wykreślić słowa „z wyjątkiem zatwierdzanych przez Ministra“,

2) W pozycji 65 po słowach „przeciwko wymiarom kar“ dodać słowa „porządkowych, nałożonych przez urzędy (organa) podległe Dyrekcji“ oraz wykreślić słowa począwszy od „jakoteż rozstrzyganie“ do końca ustępu (pozycji),

3) W pozycji 70 wykreślić pierwsze zdanie, w drugiem zaś zdaniu na końcu dodać słowa „i jego zastępców“ oraz wpisać nowe zdanie o następującem brzmieniu: „Ustanawianie obrońców z urzędu w postępowaniu dyscyplinarnem“.

C) W Regulaminie Oddziałów Dyrekcyj Kolei Państwowych:

1) W § 3, ust. 3 po słowie „podlega“ wykreślić wyraz „bezpośrednio“,

2) W § 13, poz. c zamiast słów „nagany ustnej lub piśmiennej“, wpisać słowo „upomnienia“.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 47498. 31.VIII.29. 8200.

WARUNKI PRENUMERATY. Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji podaje do wiadomości, iż prenumerata Dziennika Urzędowego M. K. na rok 1929 wynosi zł. 8.— półroczna zł. 4.— kwartalna zł. 2.— Pojedyńczy numer — groszy 50.